

**Brussell, 16 ta' Ġunju 2025
(OR. en)**

**10300/25
ADD 2**

**Fajl Interistituzzjonali:
2025/0162 (NLE)**

**AELE 53
CH 19
MI 400**

NOTA TA' TRAŻMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	13 ta' Ġunju 2025
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2025) 309 annex
Suġġett:	ANNESS għall- Proposta għal Deċiżjoni tal-Kunsill dwar il-konklużjoni ta' pakkett wiesa' ta' ftehimiet għall-konsolidazzjoni, l-approfondiment u l-espansjoni tar-relazzjonijiet bilaterali mal- Konfederazzjoni Żvizzera

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuz id-dokument COM(2025) 309 - Annex 2.

Mehmuz: COM(2025) 309 annex

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 13.6.2025
COM(2025) 309 final

ANNEX 2

ANNESS

ghall-

Proposta ghal Deċiżjoni tal-Kunsill

**dwar il-konklużjoni ta' pakkett wiesa' ta' ftehimiet għall-konsolidazzjoni, l-
approfondiment u l-espansjoni tar-relazzjonijiet bilaterali mal-Konfederazzjoni
Żvizzera**

PROTOKOLL EMENDATORJU
GHALL-FTEHIM BEJN
IL-KOMUNITÀ EWROPEJ
U L-KONFEDERAZZJONI ŻVIZZERA
DWAR IT-TRASPORT BL-AJRU

L-UNJONI EWROPEA, minn hawn 'il quddiem imsejha l-“Unjoni”,

u

L-KONFEDERAZZJONI ŻVIZZERA, minn hawn 'il quddiem imsejha “l-Iżvizzera”,

minn hawn 'il quddiem imsejha l-“Partijiet Kontraenti”;

WARA LI KKUNSIDRAW il-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru, magħmul fil-Lussemburgu fil-21 ta' Ġunju 1999, li daħal fis-seħh fl-1 ta' Ġunju 2002 (“il-Ftehim”);

FILWAQT LI JIRRIKONOXxu l-importanza kruċjali tal-avjazzjoni ċivili fil-ħolqien ta' konnettività għall-passiġġieri, għall-merkanzija u għall-posta bl-ajru;

BILLI ntlahaq qbil fuq pakkett bilaterali wiesa', inkluż il-Protokoll Istituzzjonali għal dan il-Ftehim, bejn il-Partijiet Kontraenti sabiex jiġu stabbilizzati u żviluppati relazzjonijiet reċiproċi fl-oqsma relatati mas-suq intern fejn tipparteċipa l-Iżvizzera;

FILWAQT LI JTENNU, fil-kuntest tal-pakkett bilaterali wiesa' bejn il-Partijiet Kontraenti, l-impenn kongunt tal-Partijiet Kontraenti lejn avjazzjoni ċivili sikura, sigura, kompetittiva, sostenibbli u innovattiva,

QABLU KIF ĠEJ:

ARTIKOLU 1

Emendi għall-Ftehim

1. Il-Ftehim huwa emendat kif ġej:

(a) fl-Artikolu 2, jiġihassar il-kliem “kif imsemmi fl-Anness ta’ dan il-Ftehim”;

(b) fl-Artikolu 15, il-paragrafu 3 huwa sostitwit b’dan li ġej:

“3. Id-drittijiet tat-traffiku bejn punti fl-Iżvizzera u bejn punti fl-Istati Membri tal-Unjoni għandhom jingħataw mill-ewwel stagun ta’ skedar wara d-dhul fis-seħh tal-Protokoll Emendatorju tal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru.”;

(c) fl-Artikolu 18, il-paragrafu 3 huwa sostitwit b’dan li ġej:

“3. Kwalunkwe azzjoni ta’ infurzar skont dan l-Artikolu għandha titwettaq f’konformità mal-Artikolu 19.”;

(d) l-Artikolu 21 huwa sostitwit b’dan li ġej:

“ARTIKOLU 21

1. Kumitat Kongunt huwa b’dan stabbilit.

Il-Kumitat Kongunt għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Partijiet Kontraenti.

2. Il-Kumitat Kongunt għandu jkun kopresedut minn rappreżentant tal-Unjoni u rappreżentant tal-Iżvizzera.

3. Il-Kumitat Kongunt għandu:

- (a) jiżgura l-funzjonament xieraq u l-amministrazzjoni u l-applikazzjoni effettivi ta' dan il-Ftehim;
- (b) jipprovdi forum għal konsultazzjoni reċiproka u skambju kontinwu ta' informazzjoni bejn il-Partijiet Kontraenti, b'mod partikolari bil-għan li tinstab soluzzjoni għal kwalunkwe diffikultà fl-interpretazzjoni jew fl-applikazzjoni tal-Ftehim jew ta' att legali tal-Unjoni li għalih issir referenza fil-Ftehim f'konformità mal-Artikolu 10 tal-Protokoll Istituzzjonali għal dan il-Ftehim;
- (c) jagħmel rakkomandazzjonijiet lill-Partijiet Kontraenti fi kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu ma' dan il-Ftehim;
- (d) jadotta deċiżjonijiet fil-każijiet previsti f'dan il-Ftehim; u
- (e) jeżerċita kwalunkwe kompetenza oħra mogħtija lilu f'dan il-Ftehim.

4. Fil-każ ta' emenda għall-Artikoli 1 sa 6, 10 sa 15, 17 jew 18 tal-Protokoll (Nru 7) dwar il-privileġġi u l-immunitajiet tal-Unjoni Ewropea, anness mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "Protokoll (Nru 7)"), il-Kumitat Kongunt għandu jemenda l-Anness A għall-Anness kif xieraq.

5. Il-Kumitat Kongunt għandu jaġixxi b'konsens.

Id-deċiżjonijiet għandhom jorbtu lill-Partijiet, li għandhom jiehdu l-miżuri kollha mehtieġa biex jimplimentawhom.

6. Il-Kumitat Kongunt għandu jiltaqa' mill-inqas darba fis-sena, fi Brussell u f'Bern b'mod alternat, sakemm il-kopresidenti ma jiddeċidux mod ieħor. Għandu jiltaqa' wkoll fuq it-talba ta' kwalunkwe Parti Kontraenti. Il-kopresidenti jistgħu jaqblu li laqgħa tal-Kumitat Kongunt issir permezz ta' vidjokonferenza jew telekonferenza.

7. Il-Kumitat Kongunt għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu u jaġġornahom kif mehtieġ.

8. Il-Kumitat Kongunt jista' jiddeċiedi li jwaqqaf kwalunkwe grupp ta' hidma jew grupp ta' esperti li jista' jassistih fit-twettiq ta' dmirijietu.”;

(e) jiddaħħal l-Artikolu li ġej:

“ARTIKOLU 28a

1. F'dan il-Ftehim ma hemm xejn li għandu jiġi interpretat bħala li jirrikjedi li Parti tagħmel disponibbli informazzjoni kklassifikata, hlief fejn dan ikun previst f'att legali tal-Unjoni integrat fl-Anness ta' dan il-Ftehim.

2. Informazzjoni jew materjal klassifikat ipprovdut minn, jew skambjat bejn, il-Partijiet Kontraenti skont dan il-Ftehim għandu jiġi ttrattat u protett f'konformità mal-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzeri dwar il-proċeduri ta' sigurtà għall-iskambju ta' informazzjoni klassifikata, magħmul fi Brussell fit-28 ta' April 2008, u kwalunkwe arrangament ta' sigurtà li jimplimentah.

3. Il-Kumitat Kongunt għandu jadotta, permezz ta' deċiżjoni, struzzjonijiet dwar it-trattament biex jiżgura l-protezzjoni ta' informazzjoni sensittiva mhux ikklassifikata skambjata bejn il-Partijiet Kontraenti.”;

(f) l-Artikolu 34 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“ARTIKOLU 34

Dan il-Ftehim għandu japplika, minn naha waħda, għat-territorju li fih japplikaw it-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem imsejjah “TFUE”) u skont il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dawk it-Trattati, u, min-naha l-oħra, għat-territorju tal-Iżvizzera.

2. L-Anness tal-Ftehim huwa emendat kif ġej:

(a) it-test taħt l-intestatura “ANNESS” u fuq is-subintestatura “1. Il-liberalizzazzjoni tal-avjazzjoni u regoli oħrajn tal-avjazzjoni ċivili” huwa sostitwit b'dan li ġej:

“TAQSIMA A

- Sakemm ma jkunx previst mod ieħor f'adattamenti tekniċi, id-drittijiet u l-obbligi previsti fl-atti legali tal-Unjoni integrati f'dan l-Anness għall-Istati Membri tal-Unjoni għandhom jinftehmli li huma previsti għall-Iżvizzera. Dan għandu jigi applikat b'rispett sħiħ għall-Protokoll Istituzzjonali għal dan il-Ftehim.

- Minghajr preġudizzju għall-Artikolu 15 ta' dan il-Ftehim, it-terminu “trasportatur tal-ajru Komunitarju” kif imsemmi fl-atti legali tal-Unjoni integrati f'dan l-Anness għandu jinkludi trasportatur tal-ajru li huwa liċenzjat u li għandu l-post prinċipali tan-negozju tiegħu u, jekk ikun hemm, l-uffiċċju registrat tiegħu fl-Iżvizzera f'konformità mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 1008/2008. Kwalunkwe referenza għar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2407/92 għandha tinftiehem bħala referenza għar-Regolament (KE) Nru 1008/2008.
- Kwalunkwe referenza f'atti legali tal-Unjoni integrati f'dan l-Anness għall-Artikoli 81 u 82 tat-Trattat jew għall-Artikoli 101 u 102 tat-TFUE għandha tinftiehem bħala referenza għall-Artikoli 8 u 9 ta' dan il-Ftehim.

TAQSIMA B”;

- (b) fit-taqsima 2 (Regoli tal-kompetizzjoni), fl-entrata li tikkonċerna r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004, il-kliem introdutturju “Fir-rigward tal-Artikolu 4(5) tar-Regolament dwar l-Għaqdiet bejn il-Komunità Ewropea u l-Iżvizzera għandu japplika dan li ġej:” huwa sostitwit b’“Fir-rigward tal-Artikolu 4(5) tar-Regolament dwar l-Għaqdiet, għandu japplika dan li ġej.”;
- (c) fit-taqsima 3 (Sikurezza tal-avjazzjoni), l-entrata dwar ir-Regolament (UE) 2018/1139 hija emendata kif ġej:
 - (i) jithassar il-paragrafu li ġej:

“Minkejja l-adattament orizzontali previst fit-tieni inċiż tal-Anness tal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-Trasport bl-Ajru, ir-referenzi għall-“Istati Membri” li saru fid-dispożizzjonijiet tar-Regolament (UE) Nru 182/2011 u msemmija fl-Artikolu 127 tar-Regolament (UE) 2018/1139 ma għandhomx jinftiehem li japplikaw għall-Iżvizzera.”;

(ii) il-punt (c) huwa sostitwit b'dan li ġej:

“(c) Fl-Artikolu 96, jiżdied il-paragrafu li ġej:

“L-Iżvizzera għandha tagħti lill-Aġenzija u lill-persunal tagħha, fil-qafas tal-funzjonijiet uffiċjali tagħhom għall-Aġenzija, il-privileġġi u l-immunitajiet previsti fl-Anness A, li huma bbażati fuq l-Artikoli 1 sa 6, 10 sa 15, 17 u 18 tal-Protokoll (Nru 7). Ir-referenzi għall-artikoli korrispondenti ta' dak il-Protokoll huma indikati bejn il-parenteżi għal skopijiet ta' informazzjoni.”;

- (d) fit-taqsima 3 (Sikurezza tal-avjazzjoni), l-entrata dwar ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/945, fl-ewwel paragrafu l-kliem “it-tieni inċiż tal-Anness” huwa sostitwit b’“l-ewwel inċiż tat-Taqsima A tal-Anness”;
- (e) fit-taqsima 3 (Sikurezza tal-avjazzjoni), l-entrata dwar ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2019/947, fl-ewwel paragrafu l-kliem “it-tieni inċiż tal-Anness” huwa sostitwit b’“l-ewwel inċiż tat-Taqsima A tal-Anness”;
- (f) fit-Taqsima 5 (Ġestjoni tat-traffiku tal-ajru), fl-entrata li tikkonċerna r-Regolament (KE) Nru 549/2004, jiġihassar il-paragrafu li ġej:

“Minkejja l-aġġustament orizzontali msemmi fit-tieni inċiż tal-Anness tal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-Trasport bl-Ajru, ir-referenzi għall-“Istati Membri” li saru fl-Artikolu 5 tar-Regolament (KE) Nru 549/2004 jew fid-dispożizzjonijiet tad-Deċiżjoni 1999/468/KE u msemmija f'dik id-dispożizzjoni ma għandhomx jinftiehem li japplikaw għall-Iżvizzera.”;

(g) fit-taqsimha 9 (Annessi), il-punt A huwa sostitwit b'dan li ġej:

“A: Privileġġi u immunitajiet”;

(h) l-Anness A tal-Anness u l-Appendiċi tal-Anness A huma sostitwiti bit-test stabbilit fl-Appendiċi għal dan il-Protokoll.

ARTIKOLU 2

Dhul fis-seħh

1. Dan il-Protokoll għandu jiġi rratifikat jew approvat mill-Partijiet Kontraenti f'konformità mal-proċeduri tagħhom stess. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jinnotifikaw lil xulxin dwar it-tlestija tal-proċeduri interni meħtieġa għad-dhul fis-seħh ta' dan il-Protokoll.

2. Dan il-Protokoll għandu jidhol fis-seħh fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara l-aħħar notifika rigward l-istrumenti li ġejjin:

- (a) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni;
- (b) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni;
- (c) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru;

- (d) Il-Protokoll dwar l-Għajnuna mill-Istat għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru;
- (e) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (f) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (g) Il-Protokoll dwar l-Għajnuna mill-Istat għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (h) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kummerċ tal-prodotti agrikoli;
- (i) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar ir-rikonossiment reċiproku fir-rigward tal-valutazzjoni tal-konformità;
- (j) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar ir-rikonossiment reċiproku fir-rigward tal-valutazzjoni tal-konformità;
- (k) Il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera lejn it-tnaqqis tad-disparitajiet ekonomiċi u soċjali fl-Unjoni Ewropea;
- (l) Il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-partecipazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera fi Programmi tal-Unjoni;

- (m) Il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-termini u l-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera fl-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali.

Magħmul fi [...], nhar [...], f'żewġ kopji, bil-lingwa Bulgara, Kroata, Ċeka, Daniża, Olandiża, Ingliża, Estonjana, Finlandiża, Franċiża, Ġermaniża, Griega, Ungeriza, Irlandiża, Taljana, Latvjana, Litwana, Maltija, Pollakka, Portugiża, Rumena, Slovakka, Slovena, Spanjola u Żvediża, b'kull wieħed minn dawn it-testi jkun ugwalment awtentiku.

B'XHIEDA TA' DAN, is-sottoskritti, debitament awtorizzati għal dan, iffirmaw dan il-Protokoll.

(Blokka tal-Firem, bl-effett ta', fl-24 lingwa kollha tal-UE: “Għall-Unjoni Ewropea” u “Għall-Konfederazzjoni Żvizzera”)

“ANNESS A

Privileġġi u immunitajiet

ARTIKOLU 1

(li jikkorrespondi għall-Artikolu 1 tal-Protokoll (Nru 7))

Il-postijiet u l-binjiet tal-Aġenzija għandhom ikunu invjolaabbli. Huma għandhom ikunu eżentati minn tfittxija, rekwizzizzjoni, konfiska jew esproprijazzjoni. Il-proprjetà u l-assi tal-Aġenzija ma għandhomx ikunu soġġetti għal xi miżura amministrattiva jew legali ta' restrizzjoni mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

ARTIKOLU 2

(li jikkorrespondi għall-Artikolu 2 tal-Protokoll (Nru 7))

L-arkivji tal-Aġenzija għandhom ikunu invjolaabbli.

ARTIKOLU 3

(li jikkorrespondi għall-Artikoli 3 u 4 tal-Protokoll (Nru 7))

1. L-Aġenzija, l-assi, id-dhul u proprjetà oħra tagħha għandhom ikunu eżentati mit-taxxi diretti kollha.
2. L-oġġetti u s-servizzi esportati lejn l-Aġenzija għall-użu uffiċjali tagħha mill-Iżvizzera jew ipprovduti lill-Aġenzija fl-Iżvizzera ma għandhomx ikunu soġġetti għal dazji u taxxi indiretti.
3. Eżenzjoni mill-VAT għandha tingħata jekk il-prezz tax-xiri attwali tal-oġġetti u s-servizzi msemmija fil-fattura jew fid-dokument korrispondenti jammonta għal mill-inqas 100 frank Żvizzeru (inkluża t-taxxa). L-Aġenzija għandha tkun eżentata mid-dazji doganali, il-projbizzjonijiet u r-restrizzjonijiet kollha fuq l-importazzjonijiet u l-esportazzjonijiet fir-rigward ta' oġġetti maħsuba għall-użu uffiċjali tagħha; oġġetti importati b'dan il-mod ma għandux isir disponiment minnhom fl-Iżvizzera, kemm jekk bi ħlas kif ukoll jekk le, ħlief taht kundizzjonijiet approvati mill-gvern tal-Iżvizzera.
4. L-eżenzjoni mill-VAT, mid-dazju tas-sisa u minn kwalunkwe taxxa indiretta oħra għandha tingħata permezz ta' mandat mal-preżentazzjoni tal-formoli Żvizzeri pprovduti għal dan il-għan lill-fornitur tal-oġġetti jew tas-servizzi.
5. Ma għandha tingħata l-ebda eżenzjoni fir-rigward tat-taxxi u l-ħlasijiet dovuti, li jammontaw sempliċiment għal imposti għal servizzi ta' utilità pubblika.

ARTIKOLU 4

(li jikkorrespondi għall-Artikolu 5 tal-Protokoll (Nru 7))

Għall-komunikazzjonijiet uffiċjali tagħha u għat-trażmissjoni tad-dokumenti kollha tagħha, l-Aġenzija għandha tgawdi fl-Iżvizzera t-trattament mogħti minn dak l-Istat lill-missjonijiet diplomatiċi.

Il-korrispondenza uffiċjali u komunikazzjonijiet uffiċjali oħrajn tal-Aġenzija ma għandhomx ikunu soġġetti għal ċensura.

ARTIKOLU 5

(li jikkorrespondi għall-Artikolu 6 tal-Protokoll (Nru 7))

Il-laissez-passer tal-Unjoni maħruġ lill-membri u l-impjegati tal-Aġenzija għandu jiġi rikonoxxut bħala dokument tal-ivvjaġġar validu fit-territorju tal-Iżvizzera. Dawk il-laissez-passer għandhom jinħarġu lill-uffiċjali u lill-aġenti l-oħra skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fir-Regolamenti tal-Persunal għall-Uffiċjali u l-Kundizzjonijiet tal-Impjieg ta' aġenti oħra tal-Unjoni (ir-Regolament Nru 31 (KEE), 11 (KEEA), li jistabbilixxi r-Regolamenti tal-Persunal għall-Uffiċjali u l-Kundizzjonijiet tal-Impjieg ta' Aġenti Oħra tal-Komunità Ekonomika Ewropea u l-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika (ĠU 45, 14.6.1962, p. 1385), inkluż kwalunkwe emenda sussegwenti).

ARTIKOLU 6

(li jikkorrespon di għall-Artikolu 10 tal-Protokoll (Nru 7))

Ir-rappreżentanti tal-Istati Membri tal-Unjoni li jieħdu sehem fil-ħidma tal-Aġenzija, il-konsulenti u l-esperti tekniċi tagħhom għandhom, waqt li jkunu qed jaqdu dmirijiethom u jivvjagġaw lejn u mill-post tal-laqgħa fl-Iżvizzera, igawdu mill-privileġġi, l-immunitajiet u l-faċilitajiet konswetudinarji.

ARTIKOLU 7

(li jikkorrespon di għall-Artikolu 11 tal-Protokoll (Nru 7))

Fit-territorju tal-Iżvizzera u tkun xi tkun in-nazzjonalità tagħhom, l-uffiċjali u l-impjegati l-oħrajn tal-Aġenzija għandhom:

- (a) soġġetti għad-dispożizzjonijiet tat-Trattati li jirrigwardjaw, minn naħa waħda, ir-regoli dwar ir-responsabbiltà tal-uffiċjali u ta' impjegati oħrajn lejn l-Unjoni u, min-naħa l-oħra, il-ġurisdizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea f' tilwimiet bejn l-Unjoni u l-uffiċjali u impjegati oħrajn tagħha, ikunu immuni minn proċedimenti legali fir-rigward tal-atti mwettqa minnhom fil-kapaċità uffiċjali tagħhom, inkluż il-kliem mitkellem jew miktub minnhom. Huma għandhom ikomplu jgawdu minn din l-immunità wara li jkunu temmew il-kariga tagħhom;
- (b) flimkien mal-konjuġi tagħhom u membri dipendenti tal-familja tagħhom, ma jkunux soġġetti għal restrizzjonijiet fuq l-immigrazzjoni jew għal formalitajiet għar-registrazzjoni ta' persuni barranin;

- (c) fir-rigward tar-regolamenti dwar il-munita jew il-kambju, jinghataw l-istess faċilitajiet li normalment jinghataw lill-uffiċjali ta' organizzazzjonijiet internazzjonali;
- (d) igawdu d-dritt li jimportaw minghajr dazju l-ghamara u l-oġġetti tagħhom fil-hin li jibdew il-kariga tagħhom fl-Iżvizzera, u d-dritt li jerġgħu jesportaw minghajr dazju l-ghamara u l-oġġetti tagħhom, mat-tmiem tad-dmirijiet tagħhom f'dak il-pajjiż, soġġetti fiż-żewġ każijiet għall-kundizzjonijiet meqjusa neċessarji mill-gvern tal-Iżvizzera;
- (e) għandhom id-dritt li jimportaw minghajr dazju karożza b'mutur għall-użu personali tagħhom, akkwistata jew fil-pajjiż tal-aħhar residenza tagħhom jew fil-pajjiż li huma ċittadini tiegħu skont it-termini fis-suq domestiku f'dak il-pajjiż, u li jerġgħu jesportawha minghajr dazju, soġġett fiż-żewġ każijiet għall-kundizzjonijiet meqjusa neċessarji mill-gvern tal-Iżvizzera.

ARTIKOLU 8

(li jikkorrespondi għall-Artikolu 12 tal-Protokoll (Nru 7))

L-uffiċjali u impjegati oħrajn tal-Aġenzija għandhom ikunu soġġetti għal taxxa, għall-benefiċċju tal-Unjoni, fuq is-salarji, l-pagi u l-emolumenti mħallsin lilhom mill-Aġenzija, f'konformità mal-kundizzjonijiet u l-proċedura stipulati mid-dritt tal-Unjoni.

Dawn għandhom ikunu eżentati mit-taxxi federali, kantonali u komunalni tal-Iżvizzera fuq is-salarji, il-pagi u l-emolumenti mħallsin mill-Aġenzija.

ARTIKOLU 9

(li jikkorrespondi għall-Artikolu 13 tal-Protokoll (Nru 7))

Fl-applikazzjoni tat-taxxa fuq l-introjt, tat-taxxa fuq il-ġid u tad-dazji tas-suċċessjoni u fl-applikazzjoni ta' konvenzjonijiet dwar il-helsien mit-taxxa doppja konkluzi bejn l-Iżvizzera u l-Istati Membri tal-Unjoni, l-uffiċjali u impjegati oħrajn tal-Aġenzija li, unikament minhabba l-qadi ta' dmirijiethom fis-servizz tal-Aġenzija, jistabbilixxu r-residenza tagħhom fit-territorju tal-Iżvizzera għal finijiet ta' taxxa fil-hin li jidhlu fis-servizz tal-Aġenzija, għandhom jitqiesu, kemm fl-Iżvizzera kif ukoll fil-pajjiż tad-domicilju għal finijiet ta' taxxa, bhala li jkunu żammew id-domicilju tagħhom fil-pajjiż imsemmi l-aħħar, sakemm dan ikun Stat Membru tal-Unjoni. Din id-dispożizzjoni għandha tapplika wkoll għal konjuġi, sa fejn dan tal-aħħar ma jkunx involut separatament f'impjieg bi qligh, u għal tfal dipendenti fuq u fil-kura tal-persuni msemmija f'dan l-Artikolu.

Proprietà mobbli li tappartjeni lill-persuni msemmija fl-ewwel paragrafu u li tinsab fl-Iżvizzera għandha tkun eżentata mid-dazji tas-suċċessjoni fl-Iżvizzera; tali proprietà għandha, għall-valutazzjoni ta' tali dazju, titqies bhala li tinsab fil-pajjiż tad-domicilju għal finijiet ta' taxxa, soġġetta għad-drittijiet tal-pajjiżi terzi u għall-applikazzjoni possibbli tad-dispożizzjonijiet tal-konvenzjonijiet internazzjonali dwar it-taxxa doppja.

Kwalunkwe domicilju miksub unikament minhabba l-qadi ta' dmirijiet fis-servizz ta' organizzazzjonijiet internazzjonali oħrajn ma għandux jitqies fl-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu.

ARTIKOLU 10

(li jikkorrespondi għall-Artikolu 14 tal-Protokoll (Nru 7))

Id-dritt tal-Unjoni għandu jistabbilixxi l-iskema ta' benefiċċji tas-sigurtà soċjali għall-uffiċjali u għal impjegati oħrajn tal-Unjoni.

Għalhekk, l-uffiċjali u impjegati oħrajn tal-Aġenzija ma għandhomx ikunu obbligati li jkunu membri tas-sistema tas-sigurtà soċjali Żvizzera, sakemm ikunu diġà koperti mill-iskema ta' benefiċċji tas-sigurtà soċjali għal uffiċjali u impjegati oħrajn tal-Unjoni. Il-membri tal-familja tal-membri tal-persunal tal-Aġenzija li jiffurmaw parti mill-unità domestika tagħhom għandhom ikunu koperti mill-iskema ta' benefiċċji tas-sigurtà soċjali għall-uffiċjali u impjegati oħrajn tal-Unjoni, sakemm ma jkunux impjegati minn impjegatur ieħor għajr l-Aġenzija u sakemm ma jirċevux benefiċċji tas-sigurtà soċjali minn Stat Membru tal-Unjoni jew mill-Iżvizzera.

ARTIKOLU 11

(li jikkorrespondi għall-Artikolu 15 tal-Protokoll (Nru 7))

Id-dritt tal-Unjoni għandu jiddetermina l-kategoriji ta' uffiċjali u impjegati oħrajn tal-Aġenzija li għalihom għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 7, 8 u 9, fl-intier tagħhom jew parzjalment.

L-ismijiet, il-grads u l-indirizzi tal-uffiċjali u ta' impjegati oħrajn inklużi f'dawn il-kategoriji għandhom jiġu kkomunikati perijodikament lill-Iżvizzera.

ARTIKOLU 12

(li jikkorrespondi għall-Artikolu 17 tal-Protokoll (Nru 7))

Il-privileġġi, l-immunitajiet u l-facilitajiet għandhom jingħataw lill-uffiċjali u impjegati oħrajn tal-Aġenzija biss fl-interessi tal-Aġenzija.

L-Aġenzija għandha tkun meħtieġa tirrinunzja l-immunità mogħtija lil uffiċjal jew lil impjegati oħrajn kull meta dik l-Aġenzija tqis li r-rinunzja ta' tali immunità ma tmurx kontra l-interessi tal-Aġenzija.

ARTIKOLU 13

(li jikkorrespondi għall-Artikolu 18 tal-Protokoll (Nru 7))

L-Aġenzija għandha, għall-iskop tal-applikazzjoni ta' dan l-Anness A, tikkoopera mal-awtoritajiet responsabbli tal-Iżvizzera jew tal-Istati Membri tal-Unjoni kkonċernati.”.

PROTOKOLL ISTITUZZJONALI
GHALL-FTEHIM BEJN
IL-KOMUNITÀ EWROPEJ
U L-KONFEDERAZZJONI ŻVIZZERA
DWAR IT-TRASPORT BL-AJRU

L-UNJONI EWROPEA, minn hawn 'il quddiem imsejha l-“Unjoni”,

u

L-KONFEDERAZZJONI ŻVIZZERA, minn hawn 'il quddiem imsejha “l-Iżvizzera”,

minn hawn 'il quddiem imsejha l-“Partijiet Kontraenti”;

BILLI l-Unjoni u l-Iżvizzera huma marbutin b'bosta ftehimiet bilaterali li jkopru diversi oqsma, li jipprevedu drittijiet u obbligi speċifiċi simili, f'ċerti aspetti, għal dawk previsti fl-Unjoni;

FILWAQT LI JFAKKRU li l-iskop ta' dawk il-ftehimiet bilaterali huwa li tiżdied il-kompetittività tal-Ewropa u li jinholqu rabtiet ekonomiċi aktar mill-qrib bejn il-Partijiet Kontraenti, ibbażati fuq l-ugwaljanza, ir-reċiproċità u l-bilanċ ġenerali tal-vantaġġi, id-drittijiet u l-obbligi tagħhom;

DEĊIŻI li jsaħħu u japprofondixxu l-parteeċipazzjoni tal-Iżvizzera fis-suq intern tal-Unjoni, abbażi tal-istess regoli bħal dawk li japplikaw għas-suq intern, filwaqt li jippreservaw l-indipendenza tagħhom u dik tal-istituzzjonijiet tagħhom u, fir-rigward tal-Iżvizzera, jirrispettaw il-prinċipji li jirriżultaw mid-demokrazija diretta, mill-federaliżmu u min-natura settorjali tal-parteeċipazzjoni tagħha fis-suq intern;

FILWAQT LI JAFFERMAW MILL-ĠDID li l-kompetenza tal-Qorti Suprema Federali Żvizzera u tal-qradi Żvizzeri l-oħrajn kollha, kif ukoll dik tal-qradi tal-Istati Membri u tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea biex jinterpretaw il-Ftehim f'kazijiet individwali hija ppreservata;

KONXJI li jiżguraw l-uniformità fl-oqsma relatati mas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera,
kemm dawk attwali kif ukoll dawk futuri,

QABLU KIF ĠEJ:

KAPITOLU 1

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

ARTIKOLU 1

Objettivi

1. L-objettivi ta' dan il-Protokoll huwa li jiggarrantixxi għall-Partijiet Kontraenti, u għall-operaturi ekonomiċi u l-individwi, ċertezza legali akbar, trattament ugwali u kundizzjonijiet ekwi fil-qasam relatat mas-suq intern li jaqa' taħt l-ambitu tal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru, magħmul fil-Lussemburgu fil-21 ta' Ġunju 1999 (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ il-“Ftehim”).
2. Għal dan il-għan, dan il-Protokoll jipprovdi soluzzjonijiet istituzzjonali godda li jiffaċilitaw tishih kontinwu u bilanċjat tar-relazzjonijiet ekonomiċi bejn il-Partijiet Kontraenti. B'kont meħud tal-prinċipji tad-dritt internazzjonali, dan il-Protokoll jistabbilixxi, b'mod partikolari, soluzzjonijiet istituzzjonali għall-Ftehim li huma komuni għall-ftehimiet bilaterali konklużi jew li għandhom jiġu konklużi fl-oqsma relatati mas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera, mingħajr ma jbidel il-kamp ta' applikazzjoni jew l-objettivi tal-Ftehim, b'mod partikolari:
 - (a) il-proċedura għall-allinjament tal-Ftehim ma' atti legali tal-Unjoni rilevanti għall-Ftehim;
 - (b) l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni uniformi tal-Ftehim u tal-atti legali tal-Unjoni li għalihom issir referenza fil-Ftehim;

- (c) is-sorveljanza u l-applikazzjoni tal-Ftehim; u
- (d) is-soluzzjoni tat-tilwim fil-kuntest tal-Ftehim.

ARTIKOLU 2

Relazzjoni mal-Ftehim

1. Dan il-Protokoll, l-Anness u l-Appendiċi tiegħu għandhom jifformaw parti integrali mill-Ftehim.
2. Id-dispożizzjonijiet tal-Ftehim imħassra minn dan il-Protokoll huma elenkati hawn taħt:
 - (a) Artikolu 1(2);
 - (b) Artikolu 17;
 - (c) Artikolu 18(1);
 - (d) Artikolu 22;
 - (e) Artikolu 23;
 - (f) Artikolu 29;
 - (g) Artikolu 30(2);

(h) Artikolu 31; u

(i) Artikolu 35(2).

3. Ir-referenzi għall-“Komunità Ewropea” jew għall-“Komunità” fil-Ftehim għandhom jiġu interpretati bħala referenzi għall-Unjoni.

ARTIKOLU 3

Ftehimiet bilaterali fl-oqsma relatati mas-suq intern
li fihom tipparteċipa l-Iżvizzera

1. Il-ftehimiet bilaterali eżistenti u futuri bejn l-Unjoni u l-Iżvizzera fl-oqsma relatati mas-suq intern li fihom tipparteċipa l-Iżvizzera għandhom jitqiesu bħala unità koerenti li tiżgura bilanċ tad-drittijiet u l-obbligi bejn l-Unjoni u l-Iżvizzera.

2. Il-Ftehim jikkostitwixxi ftehim bilaterali f'qasam relatat mas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera.

KAPITOLU 2

ALLINJAMENT TAL-FTEHIM MAL-ATTI LEGALI TAL-UNJONI

ARTIKOLU 4

Parteċipazzjoni fl-abbozzar ta' atti legali tal-Unjoni ("tfassil ta' deċiżjonijiet")

1. Meta tabbozza proposta għal att legali tal-Unjoni f'konformità mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "TFUE") fil-qasam kopert mill-Ftehim, il-Kummissjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ l-"Kummissjoni") għandha tinforma lill-Iżvizzera dwar dan u għandha tikkonsulta informalment mal-esperti tal-Iżvizzera bl-istess mod li titlob il-fehmiet tal-esperti mill-Istati Membri tal-Unjoni għall-abbozzar tal-proposti tagħha.

Fuq talba ta' kwalunkwe Parti Kontraenti, għandu jsir skambju preliminari ta' fehmiet fi ħdan il-Kumitat Kongunt.

Il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkonsultaw lil xulxin mill-ġdid, fuq talba ta' kwalunkwe waħda minnhom, fi ħdan il-Kumitat Kongunt f'mument importanti tal-fażi ta' qabel l-adozzjoni tal-att legali mill-Unjoni, fi proċess kontinwu ta' informazzjoni u konsultazzjoni.

2. Meta thejji, f'konformità mat-TFUE, atti delegati dwar atti bażiċi tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam kopert mill-Ftehim, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-Iżvizzera jkollha l-usa' parteċipazzjoni possibbli fit-thejjija tal-abbozzi u għandha tikkonsulta lill-esperti tal-Iżvizzera fuq l-istess bażi kif tikkonsulta lill-esperti tal-Istati Membri tal-Unjoni.

3. Meta thejji, f'konformità mat-TFUE, atti ta' implimentazzjoni li jikkoncernaw atti bażiċi tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam kopert mill-Ftehim, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-Iżvizzera jkollha l-usa' parteċipazzjoni possibbli fit-thejjija tal-abbozzi li għandhom jiġu sottomessi aktar tard lill-kumitati li jassistu lill-Kummissjoni fl-eżerċitar tas-setgħat ta' implimentazzjoni tagħha u għandha tikkonsulta lill-esperti tal-Iżvizzera fuq l-istess bażi kif tikkonsulta lill-esperti mill-Istati Membri tal-Unjoni.
4. L-esperti tal-Iżvizzera għandhom ikunu involuti fil-ħidma tal-kumitati mhux koperti mill-paragrafi 2 u 3 meta dan ikun meħtieġ għall-funzjonament tajjeb tal-Ftehim. Lista ta' daww il-kumitati u, fejn xieraq, ta' kumitati oħrajn b'karatteristiċi simili, għandha titfassal u tiġi aġġornata mill-Kumitat Kongunt.
5. Dan l-Artikolu ma għandux japplika fir-rigward ta' atti legali tal-Unjoni jew dispozizzjonijiet tagħhom li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' eċċezzjoni msemmija fl-Artikolu 5(7).

ARTIKOLU 5

Integrazzjoni tal-atti legali tal-Unjoni

1. Sabiex jiġu ggarantiti ċ-ċertezza legali u l-omogeneità tal-liġi fil-qasam relatat mas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera permezz tal-Ftehim, l-Iżvizzera u l-Unjoni għandhom jiżguraw li l-atti legali tal-Unjoni adottati fil-qasam kopert mill-Ftehim jiġu integrati fil-Ftehim malajr kemm jista' jkun wara l-adozzjoni tagħhom.
2. L-atti legali tal-Unjoni integrati fil-Ftehim f'konformità mal-paragrafu 4 għandhom ikunu, bl-integrazzjoni tagħhom fil-Ftehim, parti mill-ordni legali tal-Iżvizzera soġġetti, skont il-każ, għall-adattamenti deċiżi mill-Kumitat Kongunt.

3. Meta tadotta att legali fil-qasam kopert mill-Ftehim, l-Unjoni għandha tinforma b'dan lill-Iżvizzera malajr kemm jista' jkun permezz tal-Kumitat Kongunt. Fuq talba ta' kwalunkwe waħda mill-Partijiet Kontraenti, il-Kumitat Kongunt għandu jwettaq skambju ta' fehmiet dwar is-sugġett.
4. Il-Kumitat Kongunt għandu jaġixxi f'konformità mal-paragrafu 1 billi jadotta deċiżjoni malajr kemm jista' jkun biex jemenda l-Anness tal-Ftehim, inklużi l-adattamenti meħtieġa.
5. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 1 u 2, jekk ikun meħtieġ sabiex tiġi żgurata l-koerenza tal-Ftehim mal-Anness tiegħu kif emendat skont il-paragrafu 4, il-Kumitat Kongunt jista' jipproponi, għall-approvazzjoni mill-Partijiet Kontraenti skont il-proċeduri interni tagħhom, ir-reviżjoni tal-Ftehim.
6. Ir-referenzi fil-Ftehim għal atti legali tal-Unjoni li ma għadhomx fis-seħh għandhom jinftiehem bħala referenzi għall-att legali revokatorju tal-Unjoni kif integrat fl-Anness tal-Ftehim mid-dhul fis-seħh tad-deċiżjoni tal-Kumitat Kongunt dwar l-emenda korrispondenti tal-Anness tal-Ftehim skont il-paragrafu 4, sakemm ma jkunx previst mod ieħor f'dik id-deċiżjoni.
7. L-obbligu stabbilit fil-paragrafu 1 ma għandux japplika għal atti legali tal-Unjoni jew dispożizzjonijiet tagħhom li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' eċċezzjoni. Il-Ftehim ma fih ebda eċċezzjoni.
8. Soġġetti għall-Artikolu 6, id-deċiżjonijiet tal-Kumitat Kongunt skont il-paragrafu 4 għandhom jidhlu fis-seħh minnufih, iżda taħt l-ebda ċirkostanza qabel id-data li fiha l-att legali korrispondenti tal-Unjoni jsir applikabbli fl-Unjoni.
9. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkooperaw *in bona fede* matul il-proċedura kollha stabbilita f'dan l-Artikolu sabiex jiffaċilitaw it-tehid tad-deċiżjonijiet.

ARTIKOLU 6

Issodisfar tal-obbligi kostituzzjonali mill-Iżvizzera

1. Matul l-iskambju ta' fehmiet imsemmi fl-Artikolu 5(3), l-Iżvizzera għandha tinforma lill-Unjoni dwar jekk deċiżjoni kif imsemmija fl-Artikolu 5(4) tehtiegħ l-issodisfar tal-obbligi kostituzzjonali mill-Iżvizzera sabiex issir vinkolanti.
 2. Meta d-deċiżjoni msemmija fl-Artikolu 5(4) tkun tehtiegħ li l-Iżvizzera tissodisfa l-obbligi kostituzzjonali sabiex issir vinkolanti, l-Iżvizzera għandu jkollha terminu massimu ta' sentejn mid-data tal-informazzjoni prevista fil-paragrafu 1, hlief meta titnieda proċedura ta' referendum, f'liema każ dan il-perjodu għandu jiġi estiż b'sena.
 3. Sakemm tiġi trażmessa l-informazzjoni mill-Iżvizzera li tkun issodisfat l-obbligi kostituzzjonali tagħha, il-Partijiet Kontraenti għandhom japplikaw b'mod provviżorju d-deċiżjoni msemmija fl-Artikolu 5(4), sakemm l-Iżvizzera ma tinformax lill-Unjoni li l-applikazzjoni provviżorja tad-deċiżjoni ma hijiex possibbli u tipprovdi r-raġunijiet għal dan.
- Taht l-ebda ċirkostanza l-applikazzjoni provviżorja ma tista' ssehh qabel id-data li fiha l-att legali korrispondenti tal-Unjoni jsir applikabbli fl-Unjoni.
4. L-Iżvizzera għandha tinnotifika lill-Unjoni minghajr dewmien permezz tal-Kumitat Kongunt ladarba tkun issodisfat l-obbligi kostituzzjonali msemmija fil-paragrafu 1.
 5. Id-deċiżjoni għandha tidhol fis-sehh fil-jum li fih tingħata n-notifika prevista fil-paragrafu 4, iżda fl-ebda ċirkostanza qabel id-data li fiha l-att legali korrispondenti tal-Unjoni jsir applikabbli fl-Unjoni.

KAPITOLU 3

INTERPRETAZZJONI U APPLIKAZZJONI TAL-FTEHIM

ARTIKOLU 7

Prinċipju ta' interpretazzjoni uniformi

1. Għall-iskop li jintlaħqu l-oġġettivi stabbiliti fl-Artikolu 1 u f'konformità mal-prinċipji tad-dritt internazzjonali pubbliku, il-ftehimiet bilaterali fl-oqsma relatati mas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera u l-atti legali tal-Unjoni li għalihom issir referenza f'tali ftehimiet għandhom jiġu interpretati u applikati b'mod uniformi fl-oqsma relatati mas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera.
2. L-atti legali tal-Unjoni li għalihom issir referenza fil-Ftehim u, sa fejn l-applikazzjoni tagħhom tinvolvi kunċetti tad-dritt tal-Unjoni, id-dispożizzjonijiet tal-Ftehim għandhom jiġu interpretati u applikati f'konformità mal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, qabel jew wara l-iffirmar tal-Ftehim.

ARTIKOLU 8

Prinċipju ta' applikazzjoni effettiva u armonjuża

1. Il-Kummissjoni u l-awtoritajiet Żvizzeri kompetenti għandhom jikkooperaw u jassistu lil xulxin biex jiżguraw is-sorveljanza tal-applikazzjoni tal-Ftehim. Huma jistgħu jiskambjaw informazzjoni dwar l-attivitajiet ta' sorveljanza tal-applikazzjoni tal-Ftehim. Huma jistgħu jiskambjaw fehmiet u jiddiskutu kwistjonijiet ta' interess reċiproku.

2. Kull Parti Kontraenti għandha tiegħu miżuri xierqa biex tiżgura l-applikazzjoni effettiva u armonjuża tal-Ftehim fit-territorju tagħha.

3. Is-sorveljanza tal-applikazzjoni tal-Ftehim għandha titwettaq b'mod kongunt mill-Partijiet Kontraenti fi hdan il-Kumitat Kongunt.

Jekk il-Kummissjoni jew l-awtoritajiet Żvizzeri kompetenti jsiru konxji ta' każ ta' applikazzjoni skorretta, il-kwistjoni tista' tiġi riferuta lill-Kumitat Kongunt bil-għan li tinstab soluzzjoni aċċettabbli.

4. Il-Kummissjoni u l-awtoritajiet Żvizzeri kompetenti, rispettivament, għandhom jimmonitorjaw l-applikazzjoni tal-Ftehim mill-Parti Kontraenti l-oħra. Tapplika l-proċedura prevista fl-Artikolu 10.

Sa fejn ċerti kompetenzi ta' sorveljanza tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni fir-rigward ta' Parti Kontraenti waħda jkunu meħtieġa biex tiġi żgurata l-applikazzjoni effettiva u armonjuża tal-Ftehim, bhas-setgħat ta' investigazzjoni u ta' deċiżjoni, il-Ftehim irid jipprevedihom speċifikament.

ARTIKOLU 9

Prinċipju tal-esklussività

Il-Partijiet Kontraenti jimpenjaw ruħhom li ma jissottomettux tilwima rigward l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni tal-Ftehim u tal-atti legali tal-Unjoni li għalihom issir referenza fil-Ftehim jew, fejn applikabbli, rigward il-konformità mal-Ftehim ta' deċiżjoni adottata mill-Kummissjoni abbażi tal-Ftehim għal kwalunkwe metodu ta' soluzzjoni għajr dawk previsti f'dan il-Protokoll.

ARTIKOLU 10

Proċedura f'każ ta' diffikultà fl-interpretazzjoni jew fl-applikazzjoni

1. F'każ ta' diffikultà fl-interpretazzjoni jew fl-applikazzjoni tal-Ftehim jew ta' att legali tal-Unjoni li għalih issir referenza fil-Ftehim, il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkonsultaw lil xulxin fi hdan il-Kumitat Kongunt sabiex isibu soluzzjoni aċċettabbli b'mod reċiproku. Għal dan il-għan, l-elementi utli kollha ta' informazzjoni għandhom jiġu pprovduti lill-Kumitat Kongunt biex ikun jista' jagħmel eżami dettaljat tas-sitwazzjoni. Il-Kumitat Kongunt għandu jeżamina l-possibbiltajiet kollha li jippermettu li jinżamm il-funzjonament tajjeb tal-Ftehim.
2. Jekk il-Kumitat Kongunt ma jkunx jista' jsib soluzzjoni għad-diffikultà msemmija fil-paragrafu 1 fi żmien 3 xhur mid-data li fiha tkun giet sottomessa d-diffikultà lillu, kwalunkwe waħda mill-Partijiet Kontraenti tista' titlob li tribunal tal-arbitraġġ isolvi t-tilwima f'konformità mar-regoli stipulati fl-Appendiċi.

3. Meta t-tilwima tqajjem mistoqsija dwar l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dispozizzjoni msemmija fl-Artikolu 7(2), u jekk l-interpretazzjoni ta' dik id-dispożizzjoni tkun rilevanti għas-soluzzjoni tat-tilwima u meħtieġa biex tkun tista' tiddeċiedi, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jirreferi dik il-kwistjoni lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

Fejn it-tilwima tqajjem kwistjoni dwar l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dispozizzjoni li taqa' fl-ambitu ta' eċċezzjoni mill-obbligu ta' allinjament dinamiku msemmi fl-Artikolu 5(7), u fejn it-tilwima ma tinvolvi l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' kunċetti tal-ligi tal-Unjoni, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jsolvi t-tilwima mingħajr ma jirreferiha lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

4. Meta t-tribunal tal-arbitraġġ jirreferi mistoqsija lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea skont il-paragrafu 3:

- (a) id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea għandha tkun vinkolanti għat-tribunal tal-arbitraġġ; u
- (b) l-Iżvizzera għandha tgawdi mill-istess drittijiet bħall-Istati Membri u l-istituzzjonijiet tal-Unjoni u għandha tkun soġġetta għall-istess proċeduri quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, *mutatis mutandis*.

5. Kull Parti Kontraenti għandha tiegħu l-miżuri kollha meħtieġa biex tikkonforma *in bona fede* mad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ.

Il-Parti Kontraenti li tkun instabet mit-tribunal tal-arbitraġġ li ma kkonformatx mal-Ftehim għandha tinforma lill-Parti Kontraenti l-oħrajn permezz tal-Kumitat Kongunt bil-miżuri li tkun ħadet biex tikkonforma mad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ.

ARTIKOLU 11

Miżuri ta' kumpens

1. Jekk il-Parti Kontraenti li tkun instabet mit-tribunal tal-arbitraġġ li ma kkonformatx mal-Ftehim ma tinformax lill-Parti Kontraenti l-oħra, fi żmien raġonevoli stabbilit f'konformità mal-Artikolu IV.2(6) tal-Appendiċi, dwar il-miżuri li tkun ħadet biex tikkonforma mad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ, jew jekk il-Parti Kontraenti l-oħra tikkunsidra li l-miżuri komunikati ma jikkonformawx mad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ, din il-Parti Kontraenti l-oħra tista' tadotta miżuri kompensatorji proporzjonati fil-qafas tal-Ftehim jew ta' kwalunkwe ftehim bilaterali ieħor fl-oqsma relatati mas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera (minn hawn 'il quddiem imsejha "miżuri kompensatorji") sabiex tirrimedja żbilanċ potenzjali. Hija għandha tinnotifika lill-Parti Kontraenti li tkun instabet mit-tribunal tal-arbitraġġ li ma kkonformatx mal-Ftehim bil-miżuri ta' kumpens, li għandhom jiġu speċifikati fin-notifika. Dawk il-miżuri ta' kumpens għandhom jidhlu fis-sehħ 3 xhur mid-data ta' din in-notifika.
2. Jekk, fi żmien xahar mid-data tan-notifika tal-miżuri ta' kumpens maħsuba, il-Kumitat Kongunt ma jkunx ha deċiżjoni li jissospendi, jemenda jew jannulla dawk il-miżuri ta' kumpens, kwalunkwe Parti Kontraenti tista' tissottometti għall-arbitraġġ il-kwistjoni tal-proporzjonalità ta' dawk il-miżuri ta' kumpens, f'konformità mal-Appendiċi.
3. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiddeċiedi fit-termini stabbiliti fl-Artikolu III.8(4) tal-Appendiċi.
4. Il-miżuri ta' kumpens ma għandux ikollhom effetti retroattiv. B'mod partikolari, id-drittijiet u l-obbligi diġà akkwistati minn individwi u operaturi ekonomiċi qabel ma jidhlu fis-sehħ il-miżuri ta' kumpens għandhom jiġu ppreservati.

ARTIKOLU 12

Kooperazzjoni bejn il-gurizdizzjonijiet

1. Sabiex jippromwovu l-interpretazzjoni omogenja, il-Qorti Suprema Federali Żvizzera u l-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea għandhom jaqblu fuq djalogu u l-modalitajiet tiegħu.
2. L-Iżvizzera għandu jkollha d-dritt li tippreżenta dikjarazzjonijiet tal-każ jew osservazzjonijiet bil-miktub lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea meta qorti ta' Stat Membru tal-Unjoni tirreferi lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea mistoqsija dwar l-interpretazzjoni tal-Ftehim jew ta' dispożizzjoni ta' att legali tal-Unjoni msemija fih għal deċiżjoni preliminari.

KAPITOLU 4

DISPOŻIZZJONIJIET OĦRAJN

ARTIKOLU 13

Kontribuzzjoni finanzjarja

1. L-Iżvizzera għandha tikkontribwixxi għall-finanzjament tal-attivitajiet tal-aġenziji tal-Unjoni, tas-sistemi ta' informazzjoni u ta' attivitajiet oħrajn elenkati fl-Artikolu 1 tal-Anness li għalihom għandha aċċess, f'konformità ma' dan l-Artikolu u mal-Anness.

Il-Kumitat Kongunt jista' jadotta deċiżjoni biex dan l-Anness jiġi emendat.

2. L-Unjoni tista' tissospendi l-partecipazzjoni tal-Iżvizzera fl-attivitajiet imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu fi kwalunkwe hin jekk l-Iżvizzera tonqos milli tissodisfa l-iskadenza għall-hlas f'konformità mat-termini tal-hlas stabbiliti fl-Artikolu 2 tal-Anness.

Fejn l-Iżvizzera tonqos milli tilhaq skadenza ta' hlas, l-Unjoni għandha tibgħat ittra formali ta' tfakkira lill-Iżvizzera. Meta ma jsir l-ebda hlas shih fi żmien 30 jum mid-data li fiha tasal dik l-ittra formali ta' tfakkira, l-Unjoni tista' tissospendi l-partecipazzjoni tal-Iżvizzera fl-attività rilevanti.

3. Il-kontribuzzjoni finanzjarja għandha tiehu l-forma tas-somma ta':

(a) kontribuzzjoni operazzjonali; u

(b) tariffa tal-partecipazzjoni.

4. Il-kontribuzzjoni finanzjarja għandha tiehu l-forma ta' kontribuzzjoni finanzjarja annwali u għandha tkun dovuta fid-dati speċifikati fis-sejthiet għall-fondi mahruġa mill-Kummissjoni.

5. Il-kontribuzzjoni operazzjonali għandha tkun ibbażata fuq koeffiċjent tal-kontribuzzjoni definit bħala l-proporzjon tal-prodott domestiku gross (minn hawn 'il quddiem imsejjah "PDG") tal-Iżvizzera bil-prezzijiet tas-suq għall-PDG tal-Unjoni bil-prezzijiet tas-suq.

Għal dak l-iskop, iċ-ċifri għall-PDG bil-prezzijiet tas-suq tal-Partijiet Kontraenti għandhom ikunu l-aħħar ċifri disponibbli mill-1 ta' Jannar tas-sena li fiha jsir il-ħlas annwali kif previst mill-Uffiċċju tal-Istatistika tal-Unjoni Ewropea (EUROSTAT), b'kunsiderazzjoni xierqa għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kooperazzjoni fil-qasam tal-istatistika, magħmul fil-Lussemburgu fis-26 ta' Ottubru 2004. Jekk dak il-ftehim ma jibqax japplika, il-PDG tal-Iżvizzera għandu jkun dak stabbilit abbażi tad-data pprovduta mill-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi.

6. Il-kontribuzzjoni operazzjonali għal kull aġenzija tal-Unjoni għandha tiġi kkalkolata billi jiġi applikat il-koeffiċjent tal-kontribuzzjoni għall-baġit annwali vvotat imdaħħal fil-linja/i rilevanti tas-sussidju tal-baġit tal-Unjoni tas-sena inkwistjoni, filwaqt li titqies, għal kull aġenzija, kwalunkwe kontribuzzjoni operazzjonali aġġustata kif definita fl-Artikolu 1 tal-Anness.

Il-kontribuzzjoni operazzjonali għas-sistemi ta' informazzjoni u għal attivitajiet oħrajn għandha tiġi kkalkolata billi jiġi applikat il-koeffiċjent tal-kontribuzzjoni għall-baġit rilevanti tas-sena inkwistjoni kif stabbilit fid-dokumenti li jimplimentaw il-baġit, bħal programmi ta' hidma jew kuntratti.

L-ammonti ta' referenza kollha għandhom ikunu bbażati fuq approprjazzjonijiet ta' impenn.

7. Il-miżata annwali ta' parteċipazzjoni għandha tkun ta' 4 % tal-kontribuzzjoni operazzjonali annwali kif ikkalkulata f'konformità mal-paragrafi 5 u 6.

8. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi lill-Iżvizzera b'informazzjoni adegwata b'rabta mal-kalkolu tal-kontribuzzjoni finanzjarja tagħha. Dik l-informazzjoni għandha tiġi pprovduta wara li jitqiesu kif xieraq ir-regoli tal-Unjoni dwar il-kunfidenzjalità u l-protezzjoni tad-data.

9. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha mill-Iżvizzera jew il-ħlasijiet mill-Unjoni, u l-kalkolu tal-ammonti dovuti jew li għandhom jiġu riċevuti, għandhom isiru f'euro.

10. Meta d-dhul fis-sehh ta' dan il-Protokoll ma jikkoincidix mal-bidu ta' sena kalendarja, il-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Iżvizzera ghas-sena inkwistjoni ghandha tkun soggetta ghal agġustament, skont il-metodologija u t-termini tal-hlas definiti fl-Artikolu 5 tal-Anness.

11. Id-dispożizzjonijiet dettaljati għall-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu huma stabbiliti fl-Anness.

12. Tliet snin wara d-dhul fis-sehh ta' dan il-Protokoll, u kull 3 snin wara dan, il-Kumitat Kongunt ghandu jirrieżamina l-kundizzjonijiet tal-parteciġazzjoni tal-Iżvizzera kif definiti fl-Artikolu 1 tal-Anness u, fejn xieraq, jadattahom.

ARTIKOLU 14

Referenzi għat-territorji

Kull meta l-atti legali tal-Unjoni integrati fil-Ftehim ikun fihom referenzi għat-territorju tal-“Unjoni Ewropea”, tal-“Unjoni”, tas-“suq komuni” jew tas-“suq intern”, għall-finijiet tal-Ftehim, ir-referenzi għandhom jinftiehem bħala referenzi għat-territorji msemmija fl-Artikolu 34 tal-Ftehim.

ARTIKOLU 15

Referenzi għaċ-ċittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni

Kull meta l-atti legali tal-Unjoni integrati fil-Ftehim ikun fihom referenzi għaċ-ċittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni, ir-referenzi għandhom, għall-finijiet tal-Ftehim, jinftiehem bħala referenzi għaċ-ċittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni u tal-Iżvizzera.

ARTIKOLU 16

Dhul fis-sehh u implimentazzjoni tal-atti legali tal-Unjoni

Id-dispożizzjonijiet tal-atti legali tal-Unjoni integrati fil-Ftehim dwar id-dhul fis-sehh jew l-implimentazzjoni tagħhom ma humiex rilevanti għall-finijiet tal-Ftehim.

It-termini u d-dati għall-Iżvizzera biex iddahhal fis-sehh u timplimenta d-deċiżjonijiet li jintegraw l-atti legali tal-Unjoni fil-Ftehim jirrizultaw mill-Artikolu 5(8) u mill-Artikolu 6(5), kif ukoll mid-dispożizzjonijiet dwar arrangamenti tranżitorji.

ARTIKOLU 17

Destinatarji tal-atti legali tal-Unjoni

Id-dispożizzjonijiet tal-atti legali tal-Unjoni integrati fil-Ftehim li jindikaw li huma indirizzati lill-Istati Membri tal-Unjoni ma humiex rilevanti għall-finijiet tal-Ftehim.

KAPITOLU 5

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

ARTIKOLU 18

Implimentazzjoni

1. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jiehdu l-mizuri xierqa kollha, kemm jekk ikunu ġenerali jew partikolari, biex jiżguraw l-issodisfar tal-obbligi li jirrizultaw mill-Ftehim u għandhom joqogħdu lura milli jiehdu kwalunkwe mizura li tista' tipperikola l-ilhuq tal-oġġettivi tiegħu.
2. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jiehdu l-mizuri kollha meħtieġa biex jiggarrantixxu r-riżultat maħsub tal-atti legali tal-Unjoni li għalihom issir referenza fil-Ftehim u għandhom joqogħdu lura milli jiehdu kwalunkwe mizura li tista' tipperikola l-ilhuq tal-għanijiet tagħhom.

ARTIKOLU 19

Dhul fis-seħh

1. Dan il-Protokoll għandu jiġi rratifikat jew approvat mill-Partijiet Kontraenti f'konformità mal-proċeduri tagħhom stess. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jinnotifikaw lil xulxin dwar it-tlestija tal-proċeduri interni meħtieġa għad-dhul fis-seħh ta' dan il-Protokoll.

2. Dan il-Protokoll għandu jidhol fis-seħh fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara l-aħħar notifika rigward l-istrumenti li ġejjin:

- (a) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni;
- (b) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni;
- (c) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru;
- (d) Il-Protokoll dwar l-Għajnuna mill-Istat għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru;
- (e) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (f) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (g) Il-Protokoll dwar l-Għajnuna mill-Istat għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (h) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kummerċ tal-prodotti agrikoli;

- (i) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar ir-rikonoxximent reċiproku fir-rigward tal-valutazzjoni tal-konformità;
- (j) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar ir-rikonoxximent reċiproku fir-rigward tal-valutazzjoni tal-konformità;
- (k) Il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera lejn it-tnaqqis tad-disparitajiet ekonomiċi u soċjali fl-Unjoni Ewropea;
- (l) Il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-partecipazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera fi programmi tal-Unjoni;
- (m) Il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-termini u l-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera fl-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali.

ARTIKOLU 20

Emenda u terminazzjoni

1. Dan il-Protokoll jista' jiġi emendat fi kwalunkwe hin bi ftehim reċiproku tal-Partijiet Kontraenti.
2. Meta l-Ftehim jiġi tterminat f'konformità mal-Artikolu 36(3) tal-Ftehim, dan il-Protokoll ma għandux jibqa' fis-seħh fid-data msemmija fl-Artikolu 36(4) tal-Ftehim.

3. Meta l-Ftehim ma jibqax fis-seħħ, id-drittijiet u l-obbligi li l-individwi u l-operaturi ekonomiċi jkunu diġà akkwistaw bis-saħħa tal-Ftehim qabel id-data tal-waqfien tal-Ftehim għandhom jiġu ppreservati. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jistabbilixxu bi ftehim reċiproku liema azzjoni għandha tittiehed fir-rigward tad-drittijiet fil-proċess li jiġu akkwistati.

Magħmul fi [...], nhar [...], f'żewġ kopji, bil-lingwa Bulgara, Kroata, Ċeka, Daniża, Olandiża, Ingliża, Estonjana, Finlandiża, Françiża, Ġermaniża, Griega, Ungeriża, Irlandiża, Taljana, Latvjana, Litwana, Maltija, Pollakka, Portugiża, Rumena, Slovakka, Slovena, Spanjola u Żvediża, b'kull wiehed minn dawn it-testi jkun ugwalment awtentiku.

B'XHIEDA TA' DAN, is-sottoskritti, debitament awtorizzati għal dan, iffirmaw dan il-Protokoll.

(Blokka tal-Firem, bl-effett ta', fl-24 lingwa kollha tal-UE: "Għall-Unjoni Ewropea" u "Għall-Konfederazzjoni Żvizzer")

ANNESS DWAR L-APPLIKAZZJONI TAL-ARTIKOLU 13 TAL-PROTOKOLL

ARTIKOLU 1

Lista tal-attivitajiet tal-aġenziji tal-Unjoni, sistemi ta' informazzjoni
u attivitajiet oħra li l-Iżvizzera għandha tikkontribwixxi finanzjarjament għalihom

L-Iżvizzera għandha tikkontribwixxi finanzjarjament għal dawn li ġejjin:

- (a) aġenziji:
xejn.
- (b) sistemi ta' informazzjoni:
xejn.
- (c) attivitajiet oħrajn:
xejn.

ARTIKOLU 2

Termini tal-hlas

1. Il-ħlasijiet dovuti skont l-Artikolu 13 tal-Protokoll għandhom isiru f'konformità ma' dan l-Artikolu.
2. Meta tohroġ is-sejha għall-fondi tas-sena finanzjarja, il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-informazzjoni li ġejja lill-Iżvizzera:
 - (a) l-ammont tal-kontribuzzjoni operazzjonali; u
 - (b) l-ammont tat-tariffa tal-partecipazzjoni.
3. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika lill-Iżvizzera, kemm jista' jkun malajr u mhux aktar tard mis-16 ta' April ta' kull sena finanzjarja, l-informazzjoni li ġejja b'rabta mal-partecipazzjoni tal-Iżvizzera:
 - (a) l-ammonti f'approprjazzjonijiet ta' impenn tal-baġit annwali tal-Unjoni vvotat imnizzla fuq il-linja/i rilevanti tas-sussidju tal-baġit tal-Unjoni tas-sena inkwistjoni għal kull aġenzija tal-Unjoni, filwaqt li jitqiesu, għal kull aġenzija, kwalunkwe kontribuzzjoni operazzjonali aġġustata kif definita fl-Artikolu 1, u l-ammonti f'approprjazzjonijiet ta' impenn b'rabta mal-baġit tal-Unjoni vvotat tas-sena inkwistjoni għall-baġit rilevanti tas-sistemi ta' informazzjoni u attivitajiet oħrajn, li jkopru l-partecipazzjoni tal-Iżvizzera f'konformità mal-Artikolu 1;
 - (b) l-ammont tat-tariffa tal-partecipazzjoni msemmija fl-Artikolu 13(7) tal-Protokoll; u

- (c) fir-rigward tal-aġenziji, fis-sena N+1, l-ammonti f'impenji baġitarji magħmula fuq l-appropriazzjonijiet ta' impenn awtorizzati fis-sena N fuq il-linja/i rilevanti tas-sussidju tal-baġit tal-Unjoni b'rabta mal-baġit annwali tal-Unjoni mnizzla fuq il-linja/i rilevanti tas-sussidju tal-baġit tal-Unjoni tas-sena N.
4. Fuq il-bażi tal-abbozz tal-baġit tagħha, il-Kummissjoni għandha tipprovdi stima tal-informazzjoni skont il-punti (a) u (b) tal-paragrafu 3 malajr kemm jista' jkun, u sa mhux aktar tard mill-1 ta' Settembru tas-sena finanzjarja.
5. Il-Kummissjoni għandha tohroġ lill-Iżvizzera, mhux aktar tard mis-16 ta' April u, jekk applikabbli għall-aġenzija rilevanti, għas-sistema ta' informazzjoni jew għal attività oħra, mhux aktar kmieni mit-22 ta' Ottubru u mhux aktar tard mill-31 ta' Ottubru ta' kull sena finanzjarja, sejha għall-fondi li tikkorrespondu għall-kontribuzzjoni tal-Iżvizzera skont il-Ftehim għal kull waħda mill-aġenziji, mis-sistemi ta' informazzjoni u minn attivitajiet oħrajn li fihom tipparteċipa l-Iżvizzera.
6. Is-sejha/sejhiet għall-fondi msemmija fil-paragrafu 5 għandha/għandhom tkun/ikunu strutturata/i f'pagamenti parzjali kif ġej:
- (a) l-ewwel pagament parzjali ta' kull sena, b'rabta mas-sejha għall-fondi li għandha tinħareġ sas-16 ta' April, għandu jikkorrespondu għal ammont sal-ekwivalenti tal-istima tal-kontribuzzjoni finanzjarja annwali tal-aġenzija, tas-sistema ta' informazzjoni jew ta' attività oħra inkwistjoni msemmija fil-paragrafu 4;
- l-Iżvizzera għandha tħallas l-ammont indikat f'din is-sejha għall-fondi mhux aktar tard minn 60 jum wara li tinħareġ is-sejha għall-fondi.

- (b) fejn applikabbli, it-tieni pagament parzjali tas-sena, b'rabta mas-sejha għall-fondi li għandha tinhareg mhux aktar kmieni mit-22 ta' Ottubru u mhux aktar tard mill-31 ta' Ottubru, għandu jikkorrespondi għad-differenza bejn l-ammont imsemmi fil-paragrafu 4 u l-ammont imsemmi fil-paragrafu 5, fejn l-ammont imsemmi fil-paragrafu 5 ikun oghla.

L-Iżvizzera għandha tħallas l-ammont indikat f'din is-sejha għall-fondi sa mhux aktar tard mill-21 ta' Dicembru.

Għal kull sejha għall-fondi, l-Iżvizzera tista' tagħmel pagamenti separati għal kull aġenzija, sistema ta' informazzjoni jew attività oħra.

7. Għall-ewwel sena ta' implimentazzjoni tal-Protokoll, il-Kummissjoni għandha tohroġ sejha waħda għall-fondi, fi żmien 90 jum mid-dhul fis-seħh tal-Protokoll.

L-Iżvizzera għandha tħallas l-ammont indikat fis-sejha għall-fondi mhux aktar tard minn 60 jum wara li tinhareg is-sejha għall-fondi.

8. Kwalunkwe dewmien fil-ħlas tal-kontribuzzjoni finanzjarja għandu jwassal għall-ħlas ta' imghax ta' inadempjenza mill-Iżvizzera fuq l-ammont pendenti mid-data ta' maturità sal-jum li fih dak l-ammont pendenti jithallas kollu.

Ir-rata tal-imghax għal ammonti riċevibbli mhux imħallsa fid-data dovuta għandha tkun ir-rata applikata mill-Bank Ċentrali Ewropew għall-operazzjonijiet prinċipali ta' rifinanzjament tiegħu, kif ippubblikat fis-serje C ta' *Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, fis-seħh fl-ewwel jum tax-xahar li fih taqa' d-data dovuta, jew 0 %, skont liema jkun l-ogħla, flimkien ma' 3,5 punti percentwali.

ARTIKOLU 3

Agġustament tal-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Iżvizzera lill-aġenziji tal-Unjoni fid-dawl tal-implimentazzjoni

L-aġġustament tal-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Iżvizzera lill-aġenziji tal-Unjoni għandu jsir fis-sena N+1, meta l-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali għandha tigi aġġustata 'l fuq jew 'l isfel bid-differenza bejn il-kontribuzzjoni operazzjonali inizjali u kontribuzzjoni aġġustata kkalkulata billi jiġi applikat il-kodiċi tal-kontribuzzjoni tas-sena N għall-ammont ta' impenji baġitarji magħmula fuq approprjazzjonijiet ta' impenn awtorizzati fis-sena N taħt il-linja(i) baġitarja tas-sussidju tal-Unjoni rilevanti. Fejn applikabbli, id-differenza għandha tqis, għal kull aġenzija, il-kontribuzzjoni operazzjonali aġġustata abbażi tal-perċentwal kif definita fl-Artikolu 1.

ARTIKOLU 4

Arrangamenti eżistenti

L-Artikolu 13 tal-Protokoll u dan l-Anness ma għandhomx japplikaw għal arrangamenti speċifiċi bejn l-Iżvizzera u l-Unjoni li jinkludu kontribuzzjonijiet finanzjarji mill-Iżvizzera. L-aġenziji, is-sistemi ta' informazzjoni u attivitajiet oħrajn koperti minn tali arrangamenti huma dawn li ġejjin:

L-Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea, stabbilita bir-Regolament (UE) 2018/1139 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2018 dwar regoli komuni fil-qasam tal-avjazzjoni ċivili u li jistabbilixxi Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea, u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 2111/2005, (KE) Nru 1008/2008, (UE) Nru 996/2010, (UE) Nru 376/2014 u d-Direttivi 2014/30/UE u 2014/53/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li jhassar ir-Regolamenti (KE) Nru 552/2004 u (KE) Nru 216/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3922/91 (ĠU L 212, 22.8.2018, p. 1), kif applikabbli skont l-Anness tal-Ftehim.

ARTIKOLU 5

Arrangamenti tranżizzjonali

F'każ li d-data tad-dħul fis-seħħ tal-Protokoll ma tkunx l-1 ta' Jannar, dan l-Artikolu għandu japplika b'deroga mill-Artikolu 2.

Għall-ewwel sena ta' implimentazzjoni tal-Protokoll, b'rabta mal-kontribuzzjoni operazzjonali dovuta għas-sena inkwistjoni applikabbli għall-aġenzija rilevanti, għas-sistema ta' informazzjoni jew għal attività oħra, kif stabbilit f'konformità mal-Artikolu 13 tal-Protokoll u mal-Artikoli 1 sa 3 ta' dan l-Anness, il-kontribuzzjoni operazzjonali għandha titnaqqas fuq bażi *pro rata temporis* billi l-ammont tal-kontribuzzjoni operazzjonali annwali dovuta jiġi mmultiplikat bil-proporzjon ta' dawn li ġejjin:

- (a) in-numru ta' jiem kalendarji mid-data tad-dhul fis-sehh tal-Protokoll sal-31 ta' Diċembru tas-sena inkwistjoni; u
- (b) in-numru totali ta' jiem kalendarji tas-sena inkwistjoni.

APPENDIĊI DWAR IT-TRIBUNAL TAL-ARBITRAĠĠ

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET PRELIMINARI

ARTIKOLU I.1

Kamp ta' applikazzjoni

Jekk waħda mill-Partijiet Kontraenti (minn hawn 'il quddiem imsejha "partijiet") tissottometti tilwima għal arbitraġġ f'konformità mal-Artikoli 10(2) jew 11(2) tal-Protokoll, għandhom japplikaw ir-regoli stabbiliti f'dan l-Appendiċi.

ARTIKOLU I.2

Servizzi tar-reġistru u segretarjali

L-Uffiċċju Internazzjonali tal-Qorti Permanenti tal-Arbitraġġ f'The Hague (minn hawn 'il quddiem imsejjah "l-Uffiċċju Internazzjonali") għandu jwettaq il-funzjonijiet tar-reġistru u jipprovdi s-servizzi segretarjali meħtieġa.

ARTIKOLU I.3

Avvizi u kalkolu tat-termini

1. L-avvizi, inklużi l-komunikazzjonijiet jew il-proposti, jistgħu jintbagħtu bi kwalunkwe mezz ta' komunikazzjoni li jiċċertifika t-trażmissjoni tagħhom, jew li jippermettilhom jiġu ċċertifikati.
2. Tali avvizi jistgħu jintbagħtu b'mod elettroniku biss jekk indirizz ikun ġie dezinjat jew awtorizzat minn parti speċifikament għal dan l-iskop.
3. Tali avvizi li jiġu nnotifikati lill-partijiet għandhom jintbagħtu, għall-Iżvizzera, lid-Divizjoni tal-Ewropa tal-Iżvizzera tad-Dipartiment Federali tal-Affarijiet Barranin u, għall-Unjoni, lis-Servizz Legali tal-Kummissjoni.
4. Kwalunkwe terminu stabbilit f'dan l-Appendiċi għandu jibda mill-jum wara li jsehh avveniment jew wara li ssir azzjoni. Jekk l-aħħar jum għall-konsenja ta' dokument jaħbat f'jum mhux tax-xogħol tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni jew tal-gvern tal-Iżvizzera, il-perjodu ta' żmien għall-konsenja tad-dokument għandu jintemm fl-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss. Għandhom jingħaddu l-jiem mhux tax-xogħol li jaqgħu fil-perjodu ta' żmien.

ARTIKOLU I.4

Avviż ta' arbitraġġ

1. Il-parti li tiegħu l-inizjattiva li tuża l-arbitraġġ (minn hawn 'il quddiem imsejha "rikorrent") għandha tibgħat avviż ta' arbitraġġ lill-parti l-oħra (minn hawn 'il quddiem imsejha "konvenut") u lill-Bureau Internazzjonali.

2. Il-proċedimenti ta' arbitraġġ għandhom jitqiesu li jibdew fil-jum ta' wara dak li fih il-konvenut jirċievi l-avviż ta' arbitraġġ.

3. L-avviż tal-arbitraġġ għandu jinkludi l-informazzjoni li ġejja:

- (a) it-talba li t-tilwima tiġi riferuta għall-arbitraġġ;
- (b) l-ismijiet u d-dettalji ta' kuntatt tal-partijiet;
- (c) l-isem u l-indirizz tal-aġent(i) tar-rikorrent;
- (d) il-bażi legali tal-proċedimenti (l-Artikolu 10(2) jew l-Artikolu 11(2) tal-Protokoll) u:
 - (i) fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 10(2) tal-Protokoll, il-kwistjoni li tikkawża t-tilwima kif imdahhla uffiċjalment, għal riżoluzzjoni, fuq l-aġenda tal-Kumitat Kongunt f'konformità mal-Artikolu 10(1) tal-Protokoll; u
 - (ii) fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 11(2) tal-Protokoll, id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ, kwalunkwe miżura ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 10(5) tal-Protokoll u l-miżuri ta' kumpens ikkontestati;
- (e) id-deżinjazzjoni ta' kwalunkwe regola li tikkawża t-tilwima jew li hija relatata magħha;
- (f) deskrizzjoni qasira tat-tilwima; u
- (g) in-nomina ta' arbitru jew, jekk għandhom jinhatru hames arbitri, in-nomina ta' żewġ arbitri.

4. Fil-kazijiet imsemmija fl-Artikolu 10(3) tal-Protokoll, l-avviż ta' arbitraġġ jista' jkun fih ukoll informazzjoni dwar il-htieġa ta' riferiment lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

5. Kwalunkwe talba dwar is-suffiċjenza tal-avviż ta' arbitraġġ ma għandhiex tipprevjeni l-kostituzzjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ. It-tilwima għandha tiġi deciża b'mod definittiv mit-tribunal tal-arbitraġġ.

ARTIKOLU I.5

Rispons għall-avviż ta' arbitraġġ

1. Fi żmien 60 jum minn meta jirċievi l-avviż ta' arbitraġġ, il-konvenut għandu jibgħat tweġiba għall-avviż ta' arbitraġġ lir-rikorrent u lill-Uffiċċju Internazzjonali, li għandha tinkludi l-informazzjoni li ġejja:

- (a) l-ismijiet u d-dettalji ta' kuntatt tal-partijiet;
- (b) l-isem u l-indirizz tal-aġent(i) tal-konvenut;
- (c) tweġiba għall-informazzjoni mogħtija fl-avviż ta' arbitraġġ f'konformità mal-punti (d) sa (f) tal-Artikolu I.4(3); u
- (d) in-nomina ta' arbitru jew, jekk għandhom jinhatru hames arbitri, in-nomina ta' żewġ arbitri.

2. Fil-kazijiet imsemmija fl-Artikolu 10(3) tal-Protokoll, it-twegiba għall-avviż ta' arbitraġġ jista' jkun fiha wkoll twegiba għall-informazzjoni mogħtija fl-avviż ta' arbitraġġ f'konformità mal-Artikolu I.4(4) ta' dan l-Appendiċi u informazzjoni dwar il-htieġa ta' riferiment lill-Qorti tal-Gustizzja tal-Unjoni Ewropea.

3. In-nuqqas ta' twegiba mill-konvenut għan-notifika ta' arbitraġġ, jew twegiba mhux kompluta jew tard, ma għandux jipprevjeni l-kostituzzjoni ta' tribunal tal-arbitraġġ. It-tilwima għandha tiġi deċiża b'mod definittiv mit-tribunal tal-arbitraġġ.

4. Jekk il-konvenut jitlob li t-tribunal tal-arbitraġġ ikun magħmul minn hames arbitri fit-twegiba tiegħu għall-avviż ta' arbitraġġ, ir-rikorrent għandu jinnomina tribunal addizzjonali fi żmien 30 jum minn meta jirċievi t-twegiba għall-avviż ta' arbitraġġ.

ARTIKOLU I.6

Rappreżentanza u assistenza

1. Il-partijiet għandhom ikunu rrappreżentati quddiem it-tribunal tal-arbitraġġ minn aġent wieħed jew aktar. L-aġenti jistgħu jkunu assistiti minn konsulenti jew avukati.

2. Kwalunkwe bidla fl-aġenti jew fl-indirizzi tagħhom għandha tiġi nnotifikata lill-parti l-oħra, lill-Bureau Internazzjonali u lit-tribunal tal-arbitraġġ. It-tribunal tal-arbitraġġ jista', fi kwalunkwe hin, fuq inizzjattiva tiegħu stess jew fuq talba ta' parti, jitlob evidenza tas-setgħat mogħtija lill-aġenti tal-partijiet.

KAPITOLU II

IL-KOMPOŻIZZJONI TAT-TRIBUNAL TAL-ARBITRAĠĠ

ARTIKOLU II.1

Ghadd ta' arbitri

It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkun magħmul minn tliet arbitri. Jekk ir-rikorrent fl-avviż ta' arbitraġġ tiegħu jew il-konvenut fit-twegiba tiegħu għall-avviż ta' arbitraġġ jitlob dan, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkun magħmul minn hames arbitri.

ARTIKOLU II.2

Hatra tal-arbitri

1. Jekk għandhom jinhatru tliet arbitri, kull waħda mill-partijiet għandha tinnomina wieħed minnhom. Iz-żewġ arbitri maħtura mill-partijiet għandhom jagħzlu t-tielet arbitru, li għandu jkun il-president tat-tribunal tal-arbitraġġ.
2. Jekk għandhom jinhatru hames arbitri, kull waħda mill-partijiet għandha tinnomina tnejn minnhom. L-erba' arbitri maħtura mill-partijiet għandhom jagħzlu l-hames arbitru, li għandu jkun il-president tat-tribunal tal-arbitraġġ.

3. Jekk, fi żmien 30 jum min-nomina tal-aħħar arbitru mahtur mill-partijiet, l-arbitri ma jkunux laħqu ftehim dwar l-għażla tal-president tat-tribunal tal-arbitraġġ, il-president għandu jinħatar mis-Segretarju Ġenerali tal-Qorti Permanenti ta' Arbitraġġ.

4. Biex tassisti fl-għażla tal-arbitri biex jikkomponu t-tribunal tal-arbitraġġ, għandha tiġi stabbilita u aġġornata meta jkun meħtieġ lista indikattiva ta' persuni li għandhom il-kwalifiki msemija fil-paragrafu 6, li għandha tkun komuni għall-ftehimiet bilaterali kollha fl-oqsma relatati mas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera kif ukoll il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar is-saħħa, magħmul fi [...] fi [...] (minn hawn 'il quddiem imsejjah "Ftehim dwar is-saħħa"), il-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kummerċ fi prodotti agrikoli, magħmul fil-Lussemburgu fil-21 ta' Ġunju 1999 (minn hawn 'il quddiem imsejjah "Ftehim dwar il-kummerċ ta' prodotti agrikoli") u l-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera lejn it-tnaqqis tad-disparitajiet ekonomiċi u soċjali fl-Unjoni Ewropea, magħmul fi [...] fi [...] (minn hawn 'il quddiem imsejjah "Ftehim dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera"). Il-Kumitat Kongunt għandu jadotta u jaġġorna dik il-lista permezz ta' deċiżjoni għall-finijiet tal-Ftehim.

5. Meta parti tonqos milli tinnomina arbitru, is-Segretarju Ġenerali tal-Qorti Permanenti ta' Arbitraġġ għandu jahtar dak l-arbitru mil-lista msemija fil-paragrafu 4. Fin-nuqqas ta' tali lista, l-arbitru għandu jinħatar bil-polza mis-Segretarju Ġenerali tal-Qorti Permanenti ta' Arbitraġġ minn fost l-individwi li jkunu ġew proposti formalment minn parti waħda jew miż-żewġ partijiet għall-finijiet tal-paragrafu 4.

6. Il-persuni li jikkostitwixxu t-tribunal tal-arbitraġġ għandhom ikunu persuni bi kwalifiki għoljin, b'rabtiet jew mingħajr rabtiet mal-partijiet, li l-indipendenza u n-nuqqas ta' kunflitti ta' interess tagħhom huma garantiti, flimkien ma' firxa wiesgħa ta' esperjenza. B'mod partikolari, huma għandhom ikunu wrew għarfien espert fil-ligi u fil-kwistjonijiet koperti minn dan il-Ftehim; huma ma għandhom jiehdu struzzjonijiet mingħand ebda parti; u għandhom iservu fil-kapaċitajiet individwali tagħhom u ma jiehdu struzzjonijiet mingħand ebda organizzazzjoni jew gvern fir-rigward ta' kwistjonijiet relatati mat-tilwima. Il-president tat-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkollu wkoll esperjenza fil-proċeduri ta' soluzzjoni tat-tilwim.

ARTIKOLU II.3

Dikjarazzjonijiet tal-arbitri

1. Meta persuna tkun qed tigi kkunsidrata għall-ħatra bħala arbitru, dik il-persuna għandha tirrapporta ċ-ċirkostanzi kollha li x'aktarx iwasslu għal dubji legittimi dwar l-imparzjalità jew l-indipendenza tagħha. Mill-mument li jinħatar u matul il-proċedimenti ta' arbitraġġ kollha, arbitru għandu jirrapporta tali ċirkostanzi lill-partijiet u lill-arbitri l-oħrajn mingħajr dewmien, jekk l-arbitru ma jkunx diġà għamel dan.
2. Kwalunkwe arbitru jista' jitkeċċa jekk ikunu jeżistu ċirkostanzi li jistgħu jwasslu għal dubji legittimi dwar l-imparzjalità jew l-indipendenza tiegħu.
3. Parti tista' titlob biss it-tkeċċija ta' arbitru li tkun ħatret għal raġuni li ssir magħrufa minnha wara dik il-ħatra.
4. Jekk arbitru jonqos milli jaġixxi jew jekk ikun impossibbli *de jure* jew *de facto* għal arbitru li jwettaq ir-rwol tiegħu jew tagħha, għandha tapplika l-proċedura għat-tkeċċija tal-arbitri stabbilita fl-Artikolu II.4.

ARTIKOLU II.4

Tkeċċija tal-arbitri

1. Kwalunkwe parti li tkun tixtieq tkeċċi arbitru għandha tagħmel talba għat-tkeċċija fi żmien 30 jum mid-data li fiha tiġi nnotifikata dwar il-ħatra ta' dak l-arbitru jew fi żmien 30 jum mid-data li fiha ssir taf biċ-ċirkostanzi msemmija fl-Artikolu II.3.
2. It-talba għat-tkeċċija għandha tintbagħat lill-parti l-oħra, lill-arbitru mkeċċi, lill-arbitri l-oħrajn u lill-Uffiċċju Internazzjonali. Hija għandha tistabbilixxi r-raġunijiet għat-talba għat-tkeċċija.
3. Meta tkun saret talba għat-tkeċċija, il-parti l-oħra tista' taċċetta t-talba għat-tkeċċija. L-arbitru inkwistjoni jista' wkoll iwarrab. L-aċċettazzjoni jew it-twarrib ma jimplikawx rikonoxximent tar-raġunijiet għat-talba għal tkeċċija.
4. Jekk, fi żmien 15-il jum mid-data tan-notifika tat-talba għal tkeċċija, il-parti l-oħra ma taċċettax it-talba għal tkeċċija jew l-arbitru inkwistjoni ma jwarrabx, il-parti li titlob it-tkeċċija tista' titlob lis-Segretarju Ġenerali tal-Qorti Permanenti ta' Arbitraġġ jieħu deċiżjoni dwar it-tkeċċija.
5. Sakemm il-partijiet ma jaqblux mod ieħor, id-deċiżjoni msemmija fil-paragrafu 4 għandha tindika r-raġunijiet għal dik id-deċiżjoni.

ARTIKOLU II.5

Sostituzzjoni ta' arbitru

1. Sogġett għall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, jekk ikun meħtieġ li arbitru jiġi sostitwit matul il-proċedimenti ta' arbitraġġ, għandu jiġi maħtur jew magħżul sostitut f'konformità mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu II.2 applikabbli għall-hatra jew l-għażla tal-arbitru li għandu jiġi sostitwit. Dik il-proċedura għandha tapplika anki jekk parti waħda ma tkunx eżerċitat id-dritt tagħha li taħtar jew li tipparteċipa fil-hatra tal-arbitru li għandu jiġi sostitwit.
2. Fil-każ ta' sostituzzjoni ta' arbitru, il-proċedura għandha terġa' tibda fl-istadju meta l-arbitru sostitwit waqaf iwettaq il-funzjonijiet tiegħu, sakemm it-tribunal tal-arbitraġġ ma jiddeċidix mod ieħor.

ARTIKOLU II.6

Esklużjoni tar-responsabbiltà

Hlief f'każijiet ta' ghemil hażin intenzjonat jew negligenza gravi, il-partijiet jirrinunzjaw, sa fejn ikun permess mil-liġi applikabbli, kwalunkwe azzjoni kontra l-arbitri għal kwalunkwe att jew ommissjoni relatati mal-arbitraġġ.

KAPITOLU III

PROCEDIMENTI TA' ARBITRAĠĠ

ARTIKOLU III.1

Dispożizzjonijiet ġenerali

1. Id-data tal-istabbiliment tat-tribunal tal-arbitraġġ għandha tkun id-data li fiha l-aħħar arbitru jkun aċċetta l-ħatra tiegħu.
2. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiżgura li l-partijiet jiġu ttrattati b'mod ugwali u li, fi stadju xieraq tal-proċedimenti, kull waħda minnhom ikollha biżżejjed possibbiltà li tasserixxi d-drittijiet tagħha u tippreżenta l-każ tagħha. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jmexxi l-proċedimenti b'tali mod li jevita dewmien u nfiq bla bżonn u jiżgura li t-tilwima bejn il-partijiet tissolva.
3. Għandha tiġi organizzata seduta, sakemm it-tribunal tal-arbitraġġ ma jiddeċidix mod ieħor, wara li jkun sema' lill-partijiet.
4. Meta parti tibgħat komunikazzjoni lit-tribunal tal-arbitraġġ, hija għandha tagħmel dan permezz tal-Uffiċċju Internazzjonali u għandha tibgħat kopja lill-parti l-oħra fl-istess ħin. L-Uffiċċju Internazzjonali għandu jibgħat kopja ta' dik il-komunikazzjoni lil kull wieħed mill-arbitri.

ARTIKOLU III.2

Post tal-arbitraġġ

Il-post tal-arbitraġġ huwa The Hague. It-tribunal tal-arbitraġġ jista', jekk iċ-ċirkostanzi eċċezzjonali jkunu jeħtieġu dan, jiltaqa' fi kwalunkwe post ieħor li jqis xieraq għad-deliberazzjonijiet tiegħu.

ARTIKOLU III.3

Lingwa

1. Il-lingwi tal-proċedimenti għandhom ikunu l-Franciz u l-Ingliz.
2. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' jordna li d-dokumenti kollha meħmuża mad-dikjarazzjoni tat-talba jew mad-dikjarazzjoni tar-rispons u d-dokumenti ulterjuri kollha pprezentati matul il-proċedimenti, sottomessi bil-lingwa oriġinali tagħhom, ikunu akkumpanjati minn traduzzjoni f'wahda mil-lingwi tal-proċedimenti.

ARTIKOLU III.4

Dikjarazzjoni tat-talba

1. Ir-rikorrent għandu jibgħat id-dikjarazzjoni tat-talba tiegħu bil-miktub lill-konvenut u lit-tribunal tal-arbitraġġ permezz tal-Uffiċċju Internazzjonali, fil-limitu ta' zmien stabbilit mit-tribunal tal-arbitraġġ. Ir-rikorrent jista' jiddeċiedi li jqis l-avviż ta' arbitraġġ tiegħu msemmi fl-Artikolu I.4 bhala dikjarazzjoni tat-talba, diment li jkun jissodisfa wkoll il-kundizzjonijiet fil-paragrafi 2 u 3 ta' dan l-Artikolu.

2. Id-dikjarazzjoni tat-talba għandha tinkludi l-informazzjoni li ġejja:

(a) l-informazzjoni stabbilita fil-punti minn (b) sa (f) tal-Artikolu I.4(3);

(b) dikjarazzjoni tal-fatti sottomessa b'appoġġ għat-talba; u

(c) l-argumenti legali mressqa b'appoġġ għat-talba.

3. Id-dikjarazzjoni tat-talba għandha, sa fejn ikun possibbli, tkun akkumpanjata minn kwalunkwe dokument u evidenza oħra msemmija mir-rikorrent jew jenhtieg li tirreferi għalihom. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 10(3) tal-Protokoll, id-dikjarazzjoni tat-talba għandha tinkludi wkoll, sa fejn ikun possibbli, informazzjoni dwar il-htiega ta' rinviu lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

ARTIKOLU III.5

Dikjarazzjoni tar-rispons

1. Il-konvenut għandu jibgħat id-dikjarazzjoni tar-rispons bil-miktub lir-rikorrent u lit-tribunal tal-arbitraġġ permezz tal-Uffiċċju Internazzjonali, fit-terminu stabbilit mit-tribunal tal-arbitraġġ. Il-konvenut jista' jiddeċiedi li jqis it-tweġiba għall-avviż ta' arbitraġġ imsemmi fl-Artikolu I.5 bħala dikjarazzjoni tar-rispons, diment li t-tweġiba għall-avviż ta' arbitraġġ tissodisfa wkoll il-kundizzjonijiet fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.

2. Id-dikjarazzjoni tar-rispons għandha twieġeb għall-punti fid-dikjarazzjoni tat-talba indikata f'konformità mal-punti minn (a) sa (c) tal-Artikolu III.4(2) ta' dan l-Appendiċi. Għandha, sa fejn ikun possibbli, tkun akkumpanjata minn kwalunkwe dokument u evidenza oħra msemmija mill-konvenut jew jenħteġ li tirreferi għalihom. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 10(3) tal-Protokoll, id-dikjarazzjoni tar-rispons għandha tinkludi wkoll, sa fejn ikun possibbli, informazzjoni dwar il-hteġa ta' rinviu lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.
3. Fid-dikjarazzjoni tar-rispons, jew fi stadju aktar tard fil-proċedimenti ta' arbitraġġ jekk it-tribunal tal-arbitraġġ jiddeċiedi li dewmien ikun ġustifikat miċ-ċirkostanzi, il-konvenut jista' jagħmel kontrotalba, diment li t-tribunal tal-arbitraġġ ikollu ġurisdizzjoni fir-rigward tagħha.
4. L-Artikolu III.4(2) u (3) għandu japplika għal kontrotalba.

ARTIKOLU III.6

Ġurisdizzjoni tal-arbitraġġ

1. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiddeċiedi dwar jekk għandux ġurisdizzjoni abbażi tal-Artikoli 10(2) jew 11(2) tal-Protokoll.
2. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 10(2) tal-Protokoll, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkollu mandat biex jeżamina l-kwistjoni li twassal biex it-tilwima tiddaħħal uffiċjalment, għal riżoluzzjoni, fuq l-aġenda tal-Kumitat Kongunt f'konformità mal-Artikolu 10(1) tal-Protokoll.

3. Fil-kazijiet imsemmija fl-Artikolu 11(2) tal-Protokoll, it-tribunal tal-arbitraġġ li jkun sema' l-kawża prinċipali għandu jkollu mandat biex jeżamina l-proporzjonalità tal-miżuri ta' kumpens ikkontestati, inkluż meta dawk il-miżuri jkunu ttiehdu kompletament jew parzjalment fi ftehim bilaterali iehor fl-oqsma relatati mas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera.

4. Ogġezzjoni preliminari ta' nuqqas ta' ġurisdizzjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ għandha ssir mhux aktar tard minn fid-dikjarazzjoni tar-rispons jew, fil-kaz ta' kontrotalba, fit-tweġiba. Il-fatt li parti tkun hatret arbitru jew tkun ħadet sehem fil-ħatra tiegħu ma għandux iċaħħadha mid-dritt li tagħmel tali ogġezzjoni preliminari. L-ogġezzjoni preliminari li t-tilwima taqbez is-setgħat tat-tribunal tal-arbitraġġ għandha ssir hekk kif titqajjem il-kwistjoni allegatament li taqbez is-setgħat tiegħu matul il-proċedimenti ta' arbitraġġ. Fi kwalunkwe każ, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jippermetti li ssir ogġezzjoni preliminari wara li jkun għadda t-terminu stabbilit jekk jemmen li d-dewmien kien għal raġuni valida.

5. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' jiddeċiedi dwar l-ogġezzjoni preliminari msemmija fil-paragrafu 4 jew billi jittrattaha bħala mistoqsija preliminari jew fid-deċiżjoni dwar il-mertu tal-kawża.

ARTIKOLU III.7

Sottomissjonijiet oħrajn bil-miktub

It-tribunal tal-arbitraġġ għandu, wara li jkun ikkonsulta mal-partijiet, jiddeċiedi liema sottomissjonijiet bil-miktub oħrajn, minbarra d-dikjarazzjoni tat-talba u d-dikjarazzjoni tar-rispons, il-partijiet għandhom jew jistgħu jissottomettu u għandu jistabbilixxi t-terminu għas-sottomissjoni tagħhom.

ARTIKOLU III.8

Termini

1. It-termini stabbiliti mit-tribunal tal-arbitraġġ għall-komunikazzjoni tad-dokumenti bil-miktub, inklużi d-dikjarazzjoni tat-talba u d-dikjarazzjoni tar-rispons, ma għandhomx jaqbuż d-90 jum, sakemm il-partijiet ma jiftehmux mod ieħor.
2. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiehu d-deċiżjoni finali tiegħu fi żmien 12-il xahar mid-data tal-istabbiliment tiegħu. F'ċirkostanzi eċċezzjonali ta' diffikultà partikolari, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jestendi dak il-perjodu b'sa 3 xhur addizzjonali.
3. It-termini stabbiliti fil-paragrafi 1 u 2 għandhom jitnaqqsu bin-nofs:
 - (a) fuq talba tar-rikorrent jew tal-konvenut, jekk, fi żmien 30 jum minn dik it-talba, it-tribunal tal-arbitraġġ jiddeċiedi, wara li jkun sema' lill-parti l-oħra, li l-kawża hija urgenti; jew
 - (b) jekk il-partijiet jiftiehmux hekk.
4. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 11(2) tal-Protokoll, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiehu d-deċiżjoni finali tiegħu fi żmien 6 xhur mid-data li fiha l-miżuri ta' kumpens ikunu ġew innotifikati f'konformità mal-Artikolu 11(1) tal-Protokoll.

ARTIKOLU III.9

Rinviji lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea

1. Fl-applikazzjoni tal-Artikolu 7 u l-Artikolu 10(3) tal-Protokoll, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jagħmel rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.
2. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' jagħmel rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fi kwalunkwe hin fil-proċedimenti, diment li t-tribunal tal-arbitraġġ ikun jista' jiddefinixxi b'mod preċiż biżżejjed l-isfond legali u fattwali tal-kawża, u l-kwistjonijiet legali li jqajjem.

Il-proċedimenti quddiem it-tribunal tal-arbitraġġ għandhom jiġu sospizi sakemm il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tkun tat is-sentenza tagħha.

3. Kull parti tista' tibgħat talba motivata lit-tribunal tal-arbitraġġ biex tagħmel rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jirrifjuta tali talba jekk iqis li l-kundizzjonijiet għal rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea msemija fil-paragrafu 1 ma jiġux issodisfati. Jekk it-tribunal tal-arbitraġġ jirrifjuta talba ta' parti għal tressiq quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, għandu jagħti raġunijiet għad-deċiżjoni tiegħu fid-deċiżjoni dwar is-sustanza tal-każ.

4. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jagħmel rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea permezz ta' avviż. L-avviż għandu jkun fih mill-inqas l-informazzjoni li ġejja:

- (a) deskrizzjoni qasira tat-tilwima;
- (b) l-att(i) legali tal-Unjoni u/jew id-dispożizzjoni(jiet) tal-Ftehim inkwistjoni; u
- (c) il-kunċett tad-dritt tal-Unjoni li għandu jiġi interpretat f'konformità mal-Artikolu 7(2) tal-Protokoll.

It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jinnotifika bir-rinviju lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea lill-partijiet.

5. Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea għandha tapplika, b'analogija, ir-regoli interni ta' proċedura applikabbli għall-eżerċitar tal-ġuriżdizzjoni tagħha sabiex tiegħu deċiżjoni preliminari dwar l-interpretazzjoni tat-Trattati u tal-atti magħmula mill-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni.

6. L-aġenti u l-avukati awtorizzati li jirrappreżentaw lill-partijiet quddiem it-tribunal tal-arbitraġġ skont l-Artikoli I.4, I.5, III.4 u III.5 għandhom ikunu awtorizzati li jirrappreżentaw lill-partijiet quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

ARTIKOLU III.10

Miżuri *interim*

1. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 11(2) tal-Protokoll, kwalunkwe parti tista', fi kwalunkwe stadju tal-proċedura ta' arbitraġġ, tapplika għal miżuri *interim* li jikkonsistu fis-sospensjoni tal-miżuri ta' kumpens.

2. Applikazzjoni skont il-paragrafu 1 għandha tiddikjara s-sugġett tal-proċedimenti, iċ-ċirkostanzi li jagħtu lok għall-urġenza u l-motivi ta' fatt u ta' liġi li jistabbilixxu każ *prima facie* għall-miżuri *interim* mitluba. Huwa għandu jinkludi l-evidenza u l-offerti ta' evidenza kollha disponibbli biex jiġġustifika l-għoti tal-miżuri *interim*.

3. Il-parti li titlob il-miżuri *interim* għandha tibgħat l-applikazzjoni tagħha bil-miktub lill-parti l-oħra u lit-tribunal tal-arbitraġġ permezz tal-Uffiċċju Internazzjonali. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jistabbilixxi terminu qasir li fih dik il-parti l-oħra tista' tissottometti osservazzjonijiet bil-miktub jew bil-fomm.

4. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu, fi żmien xahar mis-sottomissjoni tar-rikors imsemmi fil-paragrafu 1, jadotta deċiżjoni dwar is-sospensjoni tal-miżuri ta' kumpens ikkontestati jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) it-tribunal tal-arbitraġġ ikun *prima facie* ssodisfat bil-mertu tal-każ ipprezentat mill-parti li titlob il-miżuri *interim* fl-applikazzjoni tagħha;
- (b) it-tribunal tal-arbitraġġ iqis li, sakemm tittiehed id-deċiżjoni finali tiegħu, il-parti li titlob il-miżuri *interim* iġġarrab dannu serju u irreparabbli fin-nuqqas tas-sospensjoni tal-miżuri ta' kumpens; u
- (c) id-dannu kkawżat lill-parti li titlob il-miżuri *interim* bl-applikazzjoni immedjata tal-miżuri ta' kumpens ikkontestati huwa akbar mill-interess fl-applikazzjoni immedjata u effettiva ta' dawk il-miżuri.

5. Is-sospensjoni tal-proċedimenti msemmija fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu III.9(2) ma għandhiex tapplika fi proċedimenti skont dan l-Artikolu.

6. Deċiżjoni meħuda mit-tribunal tal-arbitraġġ f'konformità mal-paragrafu 4 għandu jkollha biss effett *interim* u għandha tkun mingħajr preġudizzju għad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ dwar il-mertu tal-kawża.

7. Sakemm id-deċiżjoni meħuda mit-tribunal tal-arbitraġġ f'konformità mal-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu ma tistabbilix data aktar kmieni għat-tmiem tas-sospensjoni, is-sospensjoni għandha tiskadi meta tittiehed id-deċiżjoni finali skont l-Artikolu 11(2) tal-Protokoll.

8. Sabiex jiġi evitat kull dubju, għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, huwa mifhum li, meta jitqiesu l-interessi rispettivi tal-parti li titlob il-miżuri *interim* u tal-parti l-oħra, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jqis dawk tal-individwi u tal-operaturi ekonomiċi tal-partijiet, iżda dik il-kunsiderazzjoni ma għandhiex tammonta għall-ghoti ta' xi *locus standi* lil tali individwi jew operaturi ekonomiċi quddiem it-tribunal tal-arbitraġġ.

ARTIKOLU III.11

Evidenza

1. Kull parti għandha tipprovdi evidenza tal-fatti li jiffurmaw ir-raġunijiet tat-talba tagħha jew tar-rispons tagħha.
2. Fuq talba ta' parti, jew fuq inizjattiva tiegħu stess, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jfittex mingħand il-partijiet l-informazzjoni rilevanti li huwa jqis neċessarja u xierqa. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jistabbilixxi terminu biex il-partijiet jirrispondu għat-talba tiegħu.
3. Fuq talba ta' parti, jew fuq inizjattiva tiegħu stess, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jitlob kwalunkwe informazzjoni li huwa jqis li hija xierqa mingħand kwalunkwe sors. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' jitlob ukoll l-opinjoni ta' esperti kif iqs xieraq u soġġett għal kwalunkwe termini u kundizzjonijiet miftiehna mill-partijiet, fejn applikabbli.
4. Kwalunkwe informazzjoni miksuba mit-tribunal tal-arbitraġġ skont dan l-Artikolu għandha ssir disponibbli għall-partijiet, u l-partijiet jistgħu jissottomettu kummenti dwar dik l-informazzjoni lit-tribunal tal-arbitraġġ.
5. Wara li jkun talab il-fehmiet tal-parti l-oħra, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jadotta miżuri xierqa biex jindirizza kwalunkwe kwistjoni mqajma minn parti fir-rigward tal-protezzjoni tad-data personali, tas-segretezza professjonali u tal-interessi legittimi tal-kunfidenzjalità.

6. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkun dak li jiddeċiedi fuq l-ammissibbiltà, ir-rilevanza u s-saħħa tal-evidenza sottomessa.

ARTIKOLU III.12

Seduti

1. Meta tkun trid issir seduta, it-tribunal tal-arbitraġġ, wara li jkun ikkonsulta mal-partijiet, għandu jinnotifika lill-partijiet minn kmieni biżżejjed dwar id-data, il-ħin u l-post tas-seduta.

2. Is-seduta għandha tkun pubblika, sakemm it-tribunal tal-arbitraġġ, fuq inizzjattiva proprja jew wara rikors mill-partijiet, ma jiddeċidix mod ieħor għal raġunijiet serji.

3. Il-minuti ta' kull seduta għandhom jitfasslu u jiġu ffirmati mill-president tat-tribunal tal-arbitraġġ. Dawk il-minuti biss għandhom ikunu awtentiċi.

4. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' jiddeċiedi li jorganizza s-seduta b'mod virtwali f'konformità mal-prattika tal-Uffiċċju Internazzjonali. Il-partijiet għandhom jiġu infurmati b'din il-prattika fil-ħin. F'każijiet bħal dawn, għandhom japplikaw il-paragrafu 1, *mutatis mutandis*, u l-paragrafu 3.

ARTIKOLU III.13

Nuqqas ta' dehra

1. Jekk, fit-terminu stabbilit minn dan l-Appendiċi jew mit-tribunal tal-arbitraġġ, mingħajr ma juri kawża suffiċjenti, ir-rikorrent ma jkunx issottometta d-dikjarazzjoni tat-talba tiegħu, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jordna l-għeluq tal-proċedimenti ta' arbitraġġ, sakemm ma jkunx hemm kwistjonijiet pendenti li dwarhom jista' jkun hemm bżonn li tittiehed deċiżjoni u jekk it-tribunal tal-arbitraġġ iqis li jkun xieraq li jagħmel dan.

Jekk, fil-limitu ta' żmien stabbilit minn dan l-Appendiċi jew mit-tribunal tal-arbitraġġ, mingħajr ma juri kawża suffiċjenti, il-konvenut ma jkunx ippreżenta r-risposta tiegħu għal notifika ta' arbitraġġ jew id-dikjarazzjoni tad-difiża tiegħu, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jordna t-tkomplija tal-proċedimenti, mingħajr ma jikkunsidra li dak in-nuqqas tiegħu jikkostitwixxi aċċettazzjoni tal-allegazzjonijiet tar-rikorrent.

It-tieni subparagrafu japplika wkoll meta r-rikorrent jonqos milli jissottometti twegiba għal kontrotalba.

2. Jekk parti, debitament imsejha f'konformità mal-Artikolu III.12(1), ma tidhirx f'seduta u ma turix li kien hemm kawża suffiċjenti għan-nuqqas tagħha li tagħmel dan, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jkompli bl-arbitraġġ.

3. Jekk parti, debitament mistiedna mit-tribunal tal-arbitraġġ biex tipproduci aktar evidenza, tonqos milli tagħmel dan fi hdan it-termini stabbiliti mingħajr ma turi li kien hemm kawża suffiċjenti għan-nuqqas tagħha li tagħmel dan, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jiddeċiedi abbażi tal-evidenza li jkollu disponibbli.

ARTIKOLU III.14

Gheluq tal-proċedura

1. Meta jintwera li l-partijiet kellhom raġonevolment il-possibbiltà li jipprezentaw l-argumenti tagħhom, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jiddikjara l-gheluq tal-proċedimenti.
2. It-tribunal tal-arbitraġġ jista', jekk iqis li jkun meħtieġ minhabba ċirkostanzi eċċezzjonali, jiddeċiedi fuq inizzjattiva tiegħu stess jew fuq talba ta' parti li jerga' jiftaħ il-proċedimenti fi kwalunkwe hin qabel ma jkun ha d-deċiżjoni tiegħu.

KAPITOLU IV

DEĊIŻJONI

ARTIKOLU IV.1

Deċiżjonijiet

It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jagħmel hiltu biex jieħu d-deċiżjonijiet tiegħu b'konsens. Madankollu, jekk jirrizulta impossibbli li tittiehed deċiżjoni b'konsens, id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ għandha tittiehed mill-maġġoranza tal-arbitri.

ARTIKOLU IV.2

Forma u effett tad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ

1. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' jiehu deċiżjonijiet separati fuq kwistjonijiet differenti f'hinijiet differenti.
2. Id-deċiżjonijiet kollha għandhom jinħarġu bil-miktub u għandhom jiddikjaraw ir-raġunijiet li fuqhom huma bbażati. Dawn għandhom ikunu finali u vinkolanti fuq il-partijiet.
3. Id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ għandha tiġi ffirmata mill-arbitri, għandha tinkludi d-data li fiha tkun ittiehdet u għandha tiddikjara l-post tal-arbitraġġ. Kopja tad-deċiżjoni ffirmata mill-arbitri għandha tiġi kkomunikata lill-partijiet mill-Uffiċċju Internazzjonali.
4. L-Uffiċċju Internazzjonali għandu jagħmel id-deċiżjoni tat-tribunal arbitrali pubblika.

Meta jagħmel id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ pubblika, l-Uffiċċju Internazzjonali għandu jirrispetta r-regoli rilevanti dwar il-protezzjoni tad-data personali, is-segretezza professjonali u l-interessi legittimi tal-kunfidenzjalità.

Ir-regoli msemmija fit-tieni subparagrafu għandhom ikunu identiċi għall-ftehimiet bilaterali kollha fl-oqsma tas-suq intern li fihom tipparteċipa l-Iżvizzera kif ukoll għall-Ftehim dwar is-saħħa, il-Ftehim dwar il-kummerċ ta' prodotti agrikoli u l-Ftehim dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera. Il-Kumitat Kongunt għandu jadotta u jaġġorna dawk ir-regoli permezz ta' deċiżjoni għall-finijiet tal-Ftehim.

5. Il-partijiet għandhom jikkonformaw mad-deċiżjonijiet kollha tat-tribunal tal-arbitraġġ mingħajr dewmien.

6. Fil-kazijiet imsemmija fl-Artikolu 10(2) tal-Protokoll, wara li jkun kiseb l-opinjoni tal-partijiet, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jstabbilixxi terminu raġonevoli fid-deċiżjoni dwar is-sustanza tal-kaz biex jikkonforma mad-deċiżjoni tiegħu f'konformità mal-Artikolu 10(5) tal-Protokoll filwaqt li jqis il-proċeduri interni tal-partijiet.

ARTIKOLU IV.3

Ligi applikabbli, regoli ta' interpretazzjoni, medjatur

1. Il-ligi applikabbli tikkonsisti fil-Ftehim, l-atti legali tal-Unjoni li għalihom issir referenza fih, kif ukoll kwalunkwe regola oħra tad-dritt internazzjonali rilevanti għall-applikazzjoni ta' dawk l-istrumenti.
2. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiddeċiedi f'konformità mar-regoli ta' interpretazzjoni msemmija fl-Artikolu 7 tal-Protokoll.
3. Id-deċiżjonijiet preċedenti mehuda minn korp għas-soluzzjoni tat-tilwim fir-rigward tal-proporzjonalità tal-miżuri ta' kumpens skont ftehim bilaterali ieħor fost dawk imsemmija fl-Artikolu 11(1) tal-Protokoll għandhom ikunu vinkolanti fuq it-tribunal tal-arbitraġġ.
4. It-tribunal tal-arbitraġġ ma għandux jithalla jiddeċiedi bhala medjatur jew *ex aequo et bono*.

ARTIKOLU IV.4

Soluzzjoni miftiehma b'mod reċiproku jew raġunijiet oħrajn għall-gheluq tal-proċedimenti

1. Il-partijiet jistgħu, fi kwalunkwe hin, jaqblu b'mod reċiproku fuq soluzzjoni għat-tilwima tagħhom. Huma għandhom jikkomunikaw b'mod kongunt kwalunkwe soluzzjoni bħal din lit-tribunal tal-arbitraġġ. Jekk is-soluzzjoni tkun teħtieġ approvazzjoni skont il-proċeduri domestiċi rilevanti ta' kwalunkwe parti, in-notifika għandha tirreferi għal dak ir-rekwiżit, u l-proċedura tal-arbitraġġ għandha tiġi sospiza. Jekk tali approvazzjoni ma tkunx meħtieġa, jew man-notifika tat-tlestija ta' kwalunkwe proċedura domestika bħal din, il-proċedura tal-arbitraġġ għandha tinghalaq.

2. Jekk, matul il-proċedimenti, ir-rikorrent jinforma lit-tribunal tal-arbitraġġ bil-miktub li ma jkunx jixtieq ikompli bil-proċedimenti, u jekk, fid-data li fiha dik il-komunikazzjoni tasal għand it-tribunal tal-arbitraġġ, il-konvenut ikun għadu ma ħa l-ebda pass fil-proċedimenti, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu joħroġ digriet li jirreġistra uffiċjalment l-gheluq tal-proċedimenti. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiddeċiedi dwar l-ispejjeż, li għandhom jithallsu mill-applikant, jekk dan jidher ġustifikat mill-imġiba ta' dik il-parti.

3. Jekk, qabel ma tittiehed id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ, it-tribunal tal-arbitraġġ jikkonkludi li l-kontinwazzjoni tal-proċedimenti tkun saret bla skop jew impossibbli għal kwalunkwe raġuni għajr dawk imsemmija fil-paragrafi 1 u 2, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jinforma lill-partijiet bl-intenzjoni tiegħu li joħroġ digriet li jagħlaq il-proċedimenti.

L-ewwel subparagrafu ma japplikax meta jkun hemm kwistjonijiet pendenti li dwarhom jista' jkun meħtieġ li tittiehed deċiżjoni u jekk it-tribunal tal-arbitraġġ iqis li jkun xieraq li jsir dan.

4. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jikkomunika lill-partijiet kopja tad-digriet li jagħlaq il-proċedimenti ta' arbitraġġ jew tad-deċiżjoni meħuda bi ftehim bejn il-partijiet, iffirmata mill-arbitri. L-Artikolu IV.2(2) sa (5) għandu japplika għad-deċiżjonijiet ta' arbitraġġ meħuda bi qbil bejn il-partijiet.

ARTIKOLU IV.5

Korrezzjoni tad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ

1. Fi żmien 30 jum minn meta tirċievi d-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ, parti tista', billi tagħti avviż lill-parti l-oħra u lit-tribunal tal-arbitraġġ permezz tal-Uffiċċju Internazzjonali, titlob lit-tribunal tal-arbitraġġ jikkoreġi fit-test tad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ kwalunkwe żball fil-komputazzjoni, kwalunkwe żball klerikali jew tipografiku, jew kwalunkwe żball jew ommissjoni ta' natura simili. Jekk iqis li t-talba hija ġustifikata, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jagħmel il-korrezzjoni fi żmien 45 jum minn meta jirċievi t-talba. It-talba ma għandux ikollha effett sospensiv fuq il-limitu ta' żmien previst fl-Artikolu IV.2(6).
2. It-tribunal tal-arbitraġġ jista', fi żmien 30 jum mill-komunikazzjoni tad-deċiżjoni tiegħu, jagħmel il-korrezzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 fuq inizzjattiva tiegħu stess.
3. Il-korrezzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom isiru bil-miktub u jiffurmaw parti integrali mid-deċiżjoni. Għandu japplika l-Artikolu IV.2(2) sa (5).

ARTIKOLU IV.6

Tariffi tal-arbitri

1. It-tariffi msemija fl-Artikolu IV.7 għandhom ikunu raġonevoli, filwaqt li jitqiesu l-kumplessità tal-każ, iż-żmien li qattgħu fuqu l-arbitri u ċ-ċirkostanzi rilevanti l-oħrajn kollha.
2. Għandha tiġi stabbilita u aġġornata lista ta' kumpens ta' kuljum u sigħat massimi u minimi, li għandha tkun komuni għall-ftehimiet bilaterali kollha fl-oqsma relatati mas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera kif ukoll il-Ftehim dwar is-saħħa, il-Ftehim dwar il-kummerċ ta' prodotti agrikoli u l-Ftehim dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera, meta jkun meħtieġ. Il-Kumitat Kongunt għandu jadotta u jaġġorna dik il-lista permezz ta' deċiżjoni għall-finijiet tal-Ftehim.

ARTIKOLU IV.7

Spejjeż

1. Kull parti għandha tħallas l-ispejjeż tagħha stess u nofs l-ispejjeż tat-tribunal tal-arbitraġġ.
2. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jistabbilixxi l-ispejjeż tiegħu fid-deċiżjoni tiegħu dwar il-mertu tal-kawża. Dawk l-ispejjeż għandhom jinkludu biss:
 - (a) il-mizati tal-arbitri, li għandhom jiġu ddikjarati separatament għal kull arbitru u li għandhom jiġu stabbiliti mit-tribunal tal-arbitraġġ nnifsu f'konformità mal-Artikolu IV.6;
 - (b) l-ispejjeż tal-ivvjagġar u spejjeż oħrajn imġarrba mill-arbitri; u

(c) it-tariffi u l-ispejjeż tal-Uffiċċju Internazzjonali.

3. L-ispejjeż imsemmija fil-paragrafu 2 għandhom ikunu raġonevoli, filwaqt li jitqiesu l-ammont kontenzjuż, il-komplessità tat-tilwima, iż-żmien li qattgħu fuq l-arbitri u kwalunkwe espert maħtur mit-tribunal tal-arbitraġġ u kwalunkwe ċirkostanza rilevanti oħra.

ARTIKOLU IV.8

Depożitu tal-ispejjeż

1. Fil-bidu tal-arbitraġġ, l-Uffiċċju Internazzjonali jista' jitlob lill-partijiet jiddepożitaw ammont ugwali bħala pagament antiċipat għall-ispejjeż imsemmija fl-Artikolu IV.7(2).

2. Matul il-proċedimenti ta' arbitraġġ, l-Uffiċċju Internazzjonali jista' jitlob mingħand il-partijiet depożiti supplimentari għal dawk imsemmija fil-paragrafu 1.

3. L-ammonti kollha ddepożitati mill-partijiet fl-applikazzjoni ta' dan l-Artikolu għandhom jithallsu lill-Uffiċċju Internazzjonali u jithallsu minnu biex jiġu koperti l-ispejjeż effettivament imġarrba, inklużi, b'mod partikolari, it-tariffi mħallsa lill-arbitri u lill-Uffiċċju Internazzjonali.

KAPITOLU V

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

ARTIKOLU V.1

Emendi

Il-Kumitat Kongunt jista' jadotta, permezz ta' deċiżjoni, emendi għal dan l-Appendiċi.

PROTOKOLL DWAR L-GHAJNUNA MILL-ISTAT
GHALL-FTEHIM BEJN
IL-KOMUNITÀ EWROPEJ
U L-KONFEDERAZZJONI ŻVIZZERA
DWAR IT-TRASPORT BL-AJRU

L-UNJONI EWROPEA, minn hawn 'il quddiem imsejha l-“Unjoni”,

minn naha wahda u

L-KONFEDERAZZJONI ŻVIZZERA, minn hawn 'il quddiem imsejha “l-Iżvizzera”,

min-naħa l-oħra,

minn hawn 'il quddiem individwalment imsejha “Parti Kontraenti” u konguntament imsejha l-
“Partijiet Kontraenti”,

BIL-HSIEB li jsaħhu u japprofondixxu l-partecipazzjoni tal-Iżvizzera u l-imprizi tagħha fis-suq intern tal-Unjoni, li fih l-Iżvizzera tipparteċipa abbażi tal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru, magħmul fil-Lussemburgu fil-21 ta' Ġunju 1999 (minn hawn 'il quddiem il-“Ftehim”);

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU li l-funzjonament tajjeb u l-omoġeneità fl-oqsma tas-suq intern li fihom tipparteċipa l-Iżvizzera jehtieġu kundizzjonijiet ekwi għall-kompetizzjoni bejn l-imprizi Żvizzeri u tal-Unjoni bbażati fuq regoli sostantivi u proċedurali ekwivalenti għal dawk li japplikaw fis-suq intern fir-rigward tal-ghajjnuna mill-Istat;

JAFFERMAW MILL-ĠDID l-awtonomija tal-Partijiet Kontraenti u r-rwol u l-kompetenzi tal-istituzzjonijiet tagħhom u, safejn hija kkonċernata l-Iżvizzera, ir-rispett għall-prinċipji li jirriżultaw mill-ordni kostituzzjonali tagħha, inkluż id-demokrazija diretta, is-separazzjoni tas-setgħat, u l-federalizmu,

QABLU KIF ĠEJ:

ARTIKOLU 1

Objettivi

L-objettivi ta' dan il-Protokoll huma li jiżgura kundizzjonijiet ekwi għall-kompetizzjoni bejn l-imprizi tal-Unjoni u dawk Żvizzeri fl-oqsma tas-suq intern li jaqgħu taħt l-ambitu tal-Ftehim u li jiggarantixxi l-funzjonament tajjeb tas-suq intern billi jistabbilixxu regoli sostantivi u proċedurali dwar l-ghajnuna mill-Istat.

ARTIKOLU 2

Relazzjoni mal-Ftehim

1. Dan il-Protokoll u l-Annessi tiegħu għandhom jiffurmaw parti integrali mill-Ftehim. La għandhom ibiddlu l-ambitu u lanqas l-objettivi tal-Ftehim.
2. L-Artikoli 13 u 14 tal-Ftehim huma mhassra.
3. L-Artikolu 12(2) tal-Ftehim ma għandux japplika għall-finijiet ta' dan il-Protokoll.

ARTIKOLU 3

Għajnuna mill-Istat

1. Hlief kif previst mod ieħor fil-Ftehim, kwalunkwe għajnuna mogħtija mill-Iżvizzera jew minn Stat Membru tal-Unjoni, jew permezz ta' riżorsi tal-Istat fi kwalunkwe forma, li tgħawweg jew thedded li tgħawweg il-kompetizzjoni billi tiffavorixxi ċerti impriżi jew il-produzzjoni ta' ċerti oġġetti għandha, sa fejn taffettwa l-kummerċ bejn il-Partijiet Kontraenti fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Ftehim, tkun inkompatibbli mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern.
2. Dawn li ġejjin għandhom ikunu kompatibbli mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern:
 - (a) għajnuna ta' karattru soċjali, mogħtija lil konsumaturi individwali, diment li dik l-għajnuna tingħata mingħajr diskriminazzjoni relatata mal-origini tal-prodotti kkonċernati;
 - (b) għajnuna biex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkawżata minn diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali;
 - (c) il-mizuri stabbiliti fit-Taqsima A tal-Anness I.
3. Dawn li ġejjin jistgħu jitqiesu bhala kompatibbli mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern:
 - (a) għajnuna maħsuba biex tippromwovi l-iżvilupp ekonomiku ta' żoni fejn il-livell tal-għajxien huwa baxx b'mod anormali jew fejn hemm nuqqas serju ta' impjieg;
 - (b) għajnuna maħsuba biex tippromwovi l-eżekuzzjoni ta' proġett importanti ta' interess Ewropew komuni, jew ta' interess komuni għall-Partijiet Kontraenti, jew biex tirrimedja taqlib serju fl-ekonomija ta' Stat Membru tal-Unjoni jew tal-Iżvizzera;

- (c) għajnuna maħsuba biex tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi jew ta' ċerti żoni ekonomiċi, fejn tali għajnuna ma taffettwax hażin il-kundizzjonijiet kummerċjali sa punt li jmur kontra l-interess tal-Partijiet Kontraenti;
- (d) għajnuna biex tiġi promossa l-kultura u l-konservazzjoni tal-wirt fejn tali għajnuna ma taffettwax il-kundizzjonijiet tal-kummerċ u l-kompetizzjoni sa punt li jmur kontra l-interess tal-Partijiet Kontraenti;;
- (e) il-kategoriji ta' għajnuna stabbiliti fit-Taqsima B tal-Anness I.

4. Għajnuna mogħtija f'konformità mat-Taqsima C tal-Anness I għandha titqies kompatibbli mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern u għandha tkun eżentata mir-rekwiżiti ta' notifika f'konformità mal-Artikolu 4.

5. L-għajnuna mogħtija lil imprizi fdati bit-tħaddim ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali jew li jkollhom karattru ta' monopolju li jipproduċi d-dhul għandha tkun soġġetta għar-regoli li jinsabu f'dan il-Protokoll, sa fejn l-applikazzjoni ta' dawn ir-regoli ma tostakolax it-twetliq, fil-liġi jew fil-fatt, tal-kompiti partikolari assenjati lilhom. L-iżvilupp tal-kummerċ ma għandux ikun affettwat sa tali punt li jmur kontra l-interess tal-Partijiet Kontraenti.

6. Dan il-Protokoll ma għandux japplika għal għajnuna fejn l-ammont mogħti lil impriża waħda għal attivitajiet fl-ambitu tal-Ftehim jikkostitwixxi għajnuna *de minimis* kif stipulat fit-Taqsima D tal-Anness I.

7. Il-Kumitat Kongunt jista' jiddeċiedi li jaġġorna t-Taqsimiet A u B tal-Anness I billi jispeċifika miżuri li għandhom ikunu kompatibbli, jew kategoriji ta' għajnuna li jistgħu jitqiesu kompatibbli, mal-funzjonament xieraq tas-suq intern.

ARTIKOLU 4

Sorveljanza

1. Għall-finijiet tal-Artikolu 1, l-Unjoni, f'konformità mad-distribuzzjoni tal-kompetenzi bejn l-Unjoni u l-Istati Membri tagħha, u l-Iżvizzera, f'konformità mal-ordni kostituzzjonali tal-kompetenzi tagħha, għandhom jissorveljaw l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat fit-territorju rispettiv tagħhom f'konformità ma' dan il-Protokoll.
2. Għall-finijiet tal-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll, l-Unjoni għandha żżomm sistema ta' sorveljanza tal-ghajnuna mill-Istat f'konformità mal-Artikoli 93, 106, 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea kif supplimentat minn atti legali tal-Unjoni fil-qasam tal-ghajnuna mill-Istat u atti legali tal-Unjoni dwar l-ghajnuna mill-Istat fis-settur tat-trasport bl-ajru elenkati fil-punt 1 tat-Taqsima A tal-Anness II.
3. Għall-finijiet tal-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll, l-Iżvizzera għandha, fi żmien 5 snin mid-dhul fis-sehh ta' dan il-Protokoll, tistabbilixxi u żżomm sistema ta' sorveljanza tal-ghajnuna mill-Istat li tiżgura f'kull hin livell ta' sorveljanza u infurzar ekwivalenti għal dak applikat fl-Unjoni, kif stabbilit fil-paragrafu 2, inkluż dan li ġej:
 - (a) awtorità ta' sorveljanza indipendenti; u
 - (b) proċeduri biex jiġi żgurat ir-rieżami mill-awtorità ta' sorveljanza tal-kompatibbiltà tal-ghajnuna mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern, inkluż dan li ġej:
 - (i) notifika minn qabel lill-awtorità ta' sorveljanza tal-ghajnuna ppjanata;
 - (ii) valutazzjoni mill-awtorità ta' sorveljanza tal-ghajnuna nnotifikata u l-kompetenza tagħha li tirrieżamina l-ghajnuna mhux innotifikata;
 - (iii) kontestazzjoni quddiem l-awtorità ġudizzjarja kompetenti, b'effett sospensiv mill-mument li l-att ikun kontestabbli, ta' ghajnuna li l-awtorità ta' sorveljanza tikkunsidra inkompatibbli mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern; u

- (iv) l-irkupru, inkluż l-imghax, tal-ghajnuna mogħtija u misjuba inkompatibbli mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern.

4. F'konformità mal-ordni kostituzzjonali tal-kompetenzi tal-Iżvizzera, il-paragrafu 3, il-punt (b), (iii) u (iv), ma japplikax għal atti tal-Assemblea Federali Żvizzera jew tal-Kunsill Federali Żvizzeru.

5. Meta l-awtorità ta' sorveljanza Żvizzera ma tkunx tista' tikkontesta l-ghajnuna tal-Assemblea Federali Żvizzera jew tal-Kunsill Federali Żvizzeru quddiem awtorità ġudizzjarja minhabba l-limitazzjonijiet ta' kompetenza tagħha skont l-ordni kostituzzjonali Żvizzera, hija għandha tikkontesta l-applikazzjoni minn awtoritajiet oħrajn ta' dik l-ghajnuna fil-każijiet speċifiċi kollha. Jekk l-awtorità ġudizzjarja ssib li dik l-ghajnuna hija inkompatibbli mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern, l-awtoritajiet ġudizzjarji u amministrattivi Żvizzeri kompetenti għandhom iqisu dik is-sejba meta jivvalutaw jekk japplikawx dik l-ghajnuna fil-każ li jiġi quddiemhom.

ARTIKOLU 5

Għajnuna eżistenti

1. L-Artikolu 4(3), il-punt (b) ma għandux japplika għall-ghajnuna eżistenti, inklużi skemi ta' ghajnuna u ghajnuna individwali.
2. Għall-finijiet ta' dan il-Protokoll, l-ghajnuna eżistenti għandha tinkludi l-ghajnuna mogħtija qabel id-dhul fis-seħħ ta' dan il-Protokoll u fi żmien 5 snin minnu.

3. Fi żmien 12-il xahar mid-data tal-istabbiliment tas-sistema ta' sorveljanza skont l-Artikolu 4(3), l-awtorità ta' sorveljanza għandha tikseb ħarsa ġenerali lejn l-iskemi ta' għajjnuna eżistenti fl-ambitu tal-Ftehim li għadhom fis-seħh u tagħmel valutazzjoni *prima facie* ta' daww l-iskemi skont il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 3.
4. L-iskemi kollha ta' għajjnuna eżistenti fl-Iżvizzera għandhom ikunu soġġetti għal rieżami kostanti mill-awtorità ta' sorveljanza dwar il-kompatibbiltà tagħhom mal-funzjonament xieraq tas-suq intern skont il-paragrafi 5, 6 u 7.
5. Jekk l-awtorità ta' sorveljanza tqis li skema ta' għajjnuna eżistenti ma hijiex, jew ma għadhiex, kompatibbli mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern, hija għandha tinforma lill-awtoritajiet kompetenti dwar l-obbligu ta' konformità ma' dan il-Protokoll. Jekk tali skema ta' għajjnuna tiġi emendata jew itterminata, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jinformat lill-awtorità ta' sorveljanza.
6. Jekk l-awtorità ta' sorveljanza tqis li l-miżuri meħuda mill-awtoritajiet kompetenti huma xierqa biex jiżguraw il-kompatibbiltà tal-iskema ta' għajjnuna mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern, hija għandha tippubblika daww il-miżuri.
7. Minkejja l-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, jekk l-awtorità ta' sorveljanza tikkunsidra li l-iskema ta' għajjnuna tibqa' inkompatibbli mal-funzjonament xieraq tas-suq intern, l-awtorità ta' sorveljanza għandha tippubblika l-valutazzjoni tagħha u tikkontesta l-applikazzjoni ta' dik l-iskema ta' għajjnuna fil-każijiet speċifiċi kollha, f'konformità mal-Artikolu 4(3), il-punt (b)(iii), u l-Artikolu 4(5).
8. Għall-finijiet ta' dan il-Protokoll, jekk skema ta' għajjnuna eżistenti tiġi emendata b'tali mod li taffettwa l-kompatibbiltà tal-għajjnuna mal-funzjonament xieraq tas-suq intern, l-għajjnuna għandha titqies bħala għajjnuna ġdida u għalhekk għandha tkun soġġetta għall-Artikolu 4(3), il-punt (b).

ARTIKOLU 6

Trasparenza

1. Fir-rigward tal-ghajnuna mogħtija fit-territorju tagħhom, il-Partijiet Kontraenti għandhom jiżguraw it-trasparenza. Għall-Unjoni, it-trasparenza għandha tkun ibbażata fuq regoli sostantivi u proċedurali li japplikaw fl-Unjoni dwar l-ghajnuna mill-Istat fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Ftehim. Għall-Iżvizzera, it-trasparenza għandha tkun ibbażata fuq regoli sostantivi u proċedurali ekwivalenti għal dawk li japplikaw fl-Unjoni dwar l-ghajnuna mill-Istat fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Ftehim.
2. Kull Parti Kontraenti għandha, fir-rigward tat-territorju tagħha u sakemm ma jkunx previst mod ieħor f'dan il-Protokoll, tiżgura l-pubblikazzjoni ta':
 - (a) l-ghajnuna mogħtija;
 - (b) l-opinjoni jew id-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet ta' sorveljanza tagħha;
 - (c) id-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet għidizzjarji kompetenti tagħha dwar il-kompatibbiltà tal-ghajnuna mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern; u
 - (d) il-linji gwida u l-komunikazzjonijiet applikati mill-awtoritajiet ta' sorveljanza tagħha.

ARTIKOLU 7

Termini tal-kooperazzjoni

1. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkooperaw u jiskambjaw informazzjoni dwar l-ghajnuna mill-Istat, soġġetti għal-liġijiet rispettivi tagħhom u r-riżorsi disponibbli.
2. Għall-finijiet tal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-interpretazzjoni uniformi tar-regoli sostantivi dwar l-ghajnuna mill-Istat u tal-iżvilupp armonjuż tagħhom:
 - (a) il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkooperaw u jikkonsultaw lil xulxin fir-rigward tal-linji gwida u l-komunikazzjonijiet rilevanti msemmija fit-Taqsima B tal-Anness II; u
 - (b) l-awtoritajiet ta' sorveljanza tal-Partijiet Kontraenti għandhom jikkonkludu arrangamenti għal skambju regolari ta' informazzjoni, inkluż dwar l-implikazzjonijiet għall-applikazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna eżistenti.

ARTIKOLU 8

Konsultazzjonijiet

1. Fuq talba ta' Parti Kontraenti, il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkonsultaw lil xulxin, fi hdan il-Kumitat Kongunt, dwar kwistjonijiet relatati mal-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll.
2. Fil-każ ta' żviluppi li jikkonċernaw interessi importanti ta' Parti Kontraenti li jistgħu jaffettwaw l-operat ta' dan il-Protokoll, il-Kumitat Kongunt għandu, fuq talba ta' Parti Kontraenti, jiltaqa' f'livell għoli xieraq fi żmien 30 jum minn dik it-talba sabiex jiddiskuti l-kwistjoni.

ARTIKOLU 9

Integrazzjoni tal-atti legali

1. Minkejja l-Artikolu 5 tal-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-Trasport bl-Ajru (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ il-“Protokoll Istituzzjonali”), għall-finijiet tal-Artikolu 3(4) u (6) u l-Artikolu 4(2) u (3), u sabiex tigi garantita ċ-ċertezza legali u l-omoġeneità tal-liġi fl-oqsma tas-suq intern li fihom l-Iżvizzera tipparteċipa permezz tal-Ftehim, l-Iżvizzera u l-Unjoni għandhom jiżguraw li l-atti legali tal-Unjoni adottati fl-oqsma koperti mit-Taqsimiet C u D tal-Anness I kif ukoll it-Taqsima A tal-Anness II jiġu integrati f'dawk l-Annessi malajr kemm jista' jkun wara l-adozzjoni tagħhom.
2. Meta tadotta att legali fil-qasam kopert mit-Taqsimiet C u D tal-Anness I jew mit-Taqsima A tal-Anness II, l-Unjoni għandha tinforma lill-Iżvizzera b'dan malajr kemm jista' jkun permezz tal-Komitat Kongunt. Fuq talba ta' kwalunkwe waħda mill-Partijiet Kontraenti, il-Komitat Kongunt għandu jwettaq skambju ta' fehmiet dwar is-suġġett.
3. Il-Komitat Kongunt għandu jaġixxi f'konformità mal-paragrafu 1 billi jadotta deċiżjoni malajr kemm jista' jkun biex jemenda t-Taqsimiet C u D tal-Anness I, kif ukoll it-Taqsima A tal-Anness II, inklużi l-adattamenti meħtieġa.
4. Bla ħsara għall-Artikolu 6 tal-Protokoll Istituzzjonali, id-deċiżjonijiet tal-Komitat Kongunt skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu għandhom jidhlu fis-seħħ immedjatament, iżda taħt l-ebda ċirkostanza qabel id-data li fiha l-att legali korrispondenti tal-Unjoni jsir applikabbli fl-Unjoni.

ARTIKOLU 10

Dhul fis-sehh

1. Dan il-Protokoll għandu jiġi rratifikat jew approvat mill-Partijiet Kontraenti f'konformità mal-proċeduri tagħhom stess. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jinnotifikaw lil xulxin dwar it-tlestija tal-proċeduri interni meħtieġa għad-dhul fis-sehh ta' dan il-Protokoll.
2. Dan il-Protokoll għandu jidhol fis-sehh fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara l-aħħar notifika rigward l-istrumenti li ġejjin:
 - (a) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni;
 - (b) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni;
 - (c) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru;
 - (d) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru;
 - (e) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;

- (f) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (g) Il-Protokoll dwar l-Għajnuna mill-Istat għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (h) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kummerċ tal-prodotti agrikoli;
- (i) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar ir-rikonossiment reċiproku fir-rigward tal-valutazzjoni tal-konformità;
- (j) Il-Protokoll ta' Emenda għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar ir-rikonossiment reċiproku fir-rigward tal-valutazzjoni tal-konformità;
- (k) Il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera lejn it-tnaqqis tad-disparitajiet ekonomiċi u soċjali fl-Unjoni Ewropea;
- (l) Il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-partecipazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera fi Programmi tal-Unjoni;
- (m) Il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-termini u l-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera fl-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali.

ARTIKOLU 11

Emenda u terminazzjoni

1. Dan il-Protokoll jista' jiġi emendat fi kwalunkwe hin bi ftehim reċiproku tal-Partijiet Kontraenti.
2. Meta l-Ftehim jiġi tterminat f'konformità mal-Artikolu 36(3) tal-Ftehim, dan il-Protokoll ma għandux jibqa' fis-seħħ fid-data msemmija fl-Artikolu 36(4) tal-Ftehim.
3. Meta l-Ftehim ma jibqax fis-seħħ, id-drittijiet u l-obbligi li l-individwi u l-impriżi jkunu diġà akkwistaw bis-saħħa tal-Ftehim qabel id-data tal-waqfien tal-Ftehim għandhom jiġu ppreservati. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jistabbilixxu bi ftehim reċiproku liema azzjoni għandha tittiehed fir-rigward tad-drittijiet fil-proċess li jiġu akkwistati.

Magħmul fi [...], nhar [...], f'żewġ kopji, bil-lingwa Bulgara, Kroata, Ċeka, Daniza, Olandiza, Ingliża, Estonjana, Finlandiża, Franċiża, Ġermaniża, Griega, Ungeriza, Irlandiża, Taljana, Latvjana, Litwana, Maltija, Pollakka, Portugiża, Rumena, Slovakka, Slovena, Spanjola u Żvediża, b'kull wieħed minn dawn it-testi jkun ugwalment awtentiku.

B'XHIEDA TA' DAN, is-sottoskritti, debitament awtorizzati għal dan, iffirmaw dan il-Protokoll.

(Blokka tal-Firem, bl-effett ta', fl-24 lingwa kollha tal-UE: "Għall-Unjoni Ewropea" u "Għall-Konfederazzjoni Żvizzer")

EŻENZJONIJIET U KJARIFIKI

TAQSIMA A

**MIŻURI KOMPATIBBLI MAL-FUNZJONAMENT XIERAQ
TAS-SUQ INTERN, KIF IMSEMMI FL-ARTIKOLU 3(2), IL-PUNT (c)**

Il-miżuri li ġejjin għandhom ikunu kompatibbli mal-funzjonament xieraq tas-suq intern u ma għandhomx ikunu soġġetti għall-Artikolu 4(3), il-punt (b):

[...].

TAQSIMA B

**KATEGORIJI TA' GĦAJNUNA LI JISTGĦU JITQIESU KOMPATIBBLI
BIL-FUNZJONAMENT XIERAQ TAS-SUQ INTERN,
KIF IMSEMMI FL-ARTIKOLU 3(3), IL-PUNT (e)**

Il-kategoriji ta' għajnuna li ġejjin jistgħu jitqiesu kompatibbli mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern:

[...].

TAQSIMA C

EŻENZJONIJIET TA' KATEGORIJI, KIF IMSEMMI FL-ARTIKOLU 3(4)

L-ghajnuna għandha titqies kompatibbli mal-funzjonament tajjeb tas-suq intern u għandha tkun eżentata mir-rekwiziti ta' notifika f'konformità mal-Artikolu 4 jekk tinghata f'konformità mal-kundizzjonijiet sostantivi stabbiliti fid-dispożizzjonijiet li ġejjin:

- (1) Il-Kapitoli I u III tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' ghajnuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat (ĠU L 187, 26.6.2014, p. 1), kif emendat l-aħħar bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2023/1315 tat-23 ta' Ġunju 2023 (ĠU L 167, 30.6.2023, p. 1);
- (2) L-Artikoli 1 sa 6 tad-Deciżjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghajnuna mill-Istat taħt il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriži inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku generali (ĠU L 7, 11.1.2012, p. 3).

TAQSIMA D

GHAJNUNA *DE MINIMIS*, KIF IMSEMMIJA FL-ARTIKOLU 3(6)

“Għajnuna *de minimis*” għandu jkollha t-tifsira li għandha fir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2023/2831 tat-13 ta' Diċembru 2023 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghajnuna *de minimis* (ĠU L, 2023/2831, 15.12.2023).

Għal għajnuna mogħtija lil impriżi fdati bit-thaddim ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, “għajnuna *de minimis*” għandu jkollha t-tifsira li għandha fir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2023/2832 tat-12 ta' Diċembru 2023 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal għajnuna *de minimis* mogħtija lil impriżi li jipprovdu servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L, 2023/2832, 15.12.2023).

ATTI ĠENERALI U SETTORJALI APPLIKABBLI FL-UNJONI EWROPEA
KIF IMSEMMI FL-ARTIKOLU 4(2)

TAQSIMA A

ATTI ĠENERALI U SETTORJALI

- (1) Għall-finijiet ta' dan il-Protokoll u skont l-Artikolu 4(2), l-atti li ġejjin għandhom jiġu applikati mill-Unjoni:
- (a) Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 tat-13 ta' Lulju 2015 li jistabblixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 248, 24.9.2015, p. 9);
 - (b) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplimenta r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 (ĠU L 140, 30.4.2004, p. 1), kif emendat l-aħħar bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2016/2105 tal-1 ta' Dicembru 2016 (ĠU L 327, 2.12.2016, p. 19);
 - (c) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' għajjuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat (ĠU L 187, 26.6.2014, p. 1), kif emendat l-aħħar bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2023/1315 tat-23 ta' Ġunju 2023 (ĠU L 167, 30.6.2023, p. 1);

- (d) Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Diċembru 2011 ddwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghajnuna mill-Istat taht il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L 7, 11.1.2012, p. 3);
 - (e) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2023/2831 tat-13 ta' Diċembru 2023 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghajnuna *de minimis* (ĠU L, 2023/2831, 15.12.2023);
 - (f) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 2023/2832 tat-13 ta' Diċembru 2023 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghajnuna *de minimis* mogħtija lil impriżi li jipprovdu servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L, 2023/2832, 15.12.2023);
 - (g) Ir-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Settembru 2008 dwar regoli komuni għall-operat ta' servizzi tal-ajru fil-Komunità (ĠU L 293, 31.10.2008, p. 3).
- (2) Għall-finijiet ta' dan il-Protokoll u skont l-Artikolu 4(3), l-Iżvizzera għandha tistabbilixxi u żżomm sistema ta' sorveljanza tal-ghajnuna mill-Istat li tiżgura f'kull hin livell ta' sorveljanza u infurzar ekwivalenti għal dak applikat mill-Unjoni, kif stabbilit fl-Artikolu 4(2) u l-punt (1) ta' din it-Taqsima.

TAQSIMA B

LINJI GWIDA, KOMUNIKAZZJONIJIET U PRATTIKA DEĊIŻJONALI TAL-KUMMISSJONI EWROPEA

- (1) Għall-finijiet ta' dan il-Protokoll u skont l-Artikolu 4(3), l-awtorità ta' sorveljanza Żvizzera u l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti fl-Iżvizzera għandhom iqisu kif suppost, u jsegwu safejn ikun possibbli, il-linji gwida u l-komunikazzjonijiet rilevanti li jorbtu lill-Kummissjoni Ewropea, kif ukoll il-prattika deċiżjonali tagħha, sabiex jiżguraw livell ta' sorveljanza u infurzar ekwivalenti għal dak tal-Unjoni.
- (2) Il-Kummissjoni Ewropea għandha tinnotifika lill-Komitat Kongunt, u tippubblika, il-linji gwida u l-komunikazzjonijiet li tqis rilevanti skont il-Ftehim.
